Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 7 август 1974 йил, чоршанба ◆ № 184 (15.964). Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА ТОШКЕНТДА САККИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ. СЕССИЯ КУН ТАРТИБИГА КИРИТИЛГАН МАСАЛАЛАРНИ МУҲОКАМА ҚИЛИШ БОШЛАНДИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА.

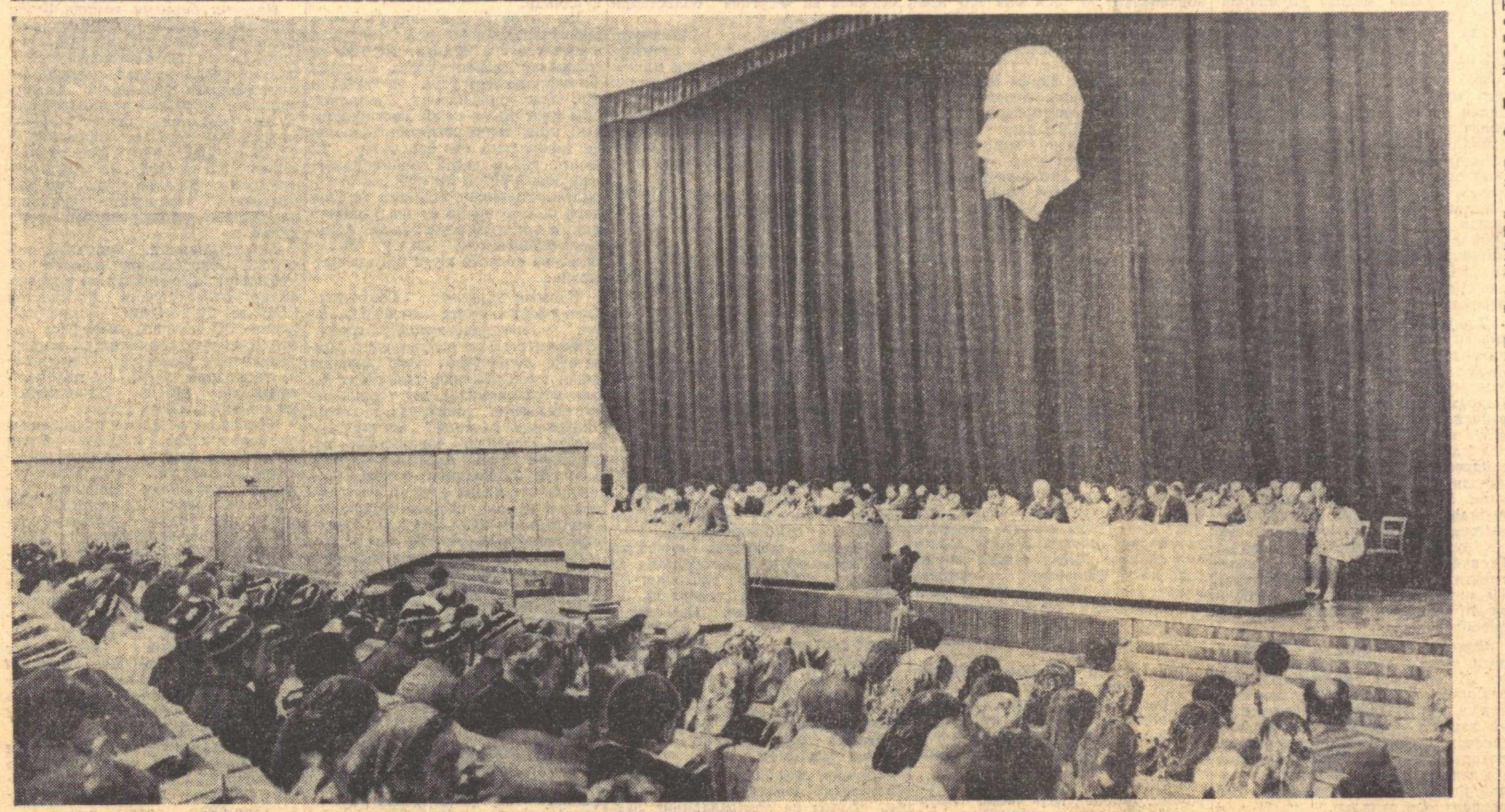

ТОШКЕНТ. 1974 йил 6 август. Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси. Суратда: сессиянинг мажлислар залида.
Ш. Иброҳимов ва Г. Пун фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислари тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1974 йил 6 августда Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси иш бошлади.

Эрталаб соат 10 да Олий Советнинг биринчи мажлиси очилди.

Ҳукумат ложаларида — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов,** Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар **И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М Мусахонов, Т. Н. Осетров, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, А. А. Хўжаев,** республика Олий Совети Президиумининг ва ҳукуматининг аъзолари ўтирибдилар.

Мажлисни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси депутат **С. Ҳ. Сирожиддинов** очди.

Раис столи ёнида Олий Совет Раисининг ўринбосарлари депутатлар **С. Есимов, Г. Раметова** ўтирибдилар.

Сессия иштирокчилари марҳум депутатлар А. И. Охунжонов, С. П. Бородин, Ким Пен Хва, И. М. Мўминов, Р. С. Саҳибоев, Ў. Тансиқбоевлар хотирасини бир минут сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар.

Олий Совет олтинчи сессиядан кейин депутатлар составида бўлиб ўтган ўзгаришлар тўғрисида мандат комиссиясининг раиси депутат **Т. Р. Каримова**нинг докладини тинглади. Қуйидаги қарор бир овоздан қабул қилинди: Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига 1974 йил 16 июнда 55-қурилиш сайлов округидан сайланган **Евгений Тимофеевич Смагин**нинг, 111-Калинин сайлов округидан сайланган **Ҳафиза Юсуповна Аслиддинова**нинг, 142- Ҳақиқат сайлов округидан сайланган **Борис Анатольевич Красников**нинг, 338- Дўстлик сайлов округидан сайланган **Эркабой Исломов**нинг ва 428-Юқорибоғ сайлов округидан сайланган **Тоҳир Яҳёевич Шарипов**нинг ваколати Ўзбекистон ССР Конституциясининг 33-моддасига асосан ҳақиқий деб топилсин.

Депутатлар сессиянинг қуйидаги кун тартибини тасдиқладилар:

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида.

Ўзбекистон ССРнинг 1973 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида.

Ўзбекистон ССРнинг халқ маорифи ҳақидаги қонун лойиҳаси тўғрисида.

Ўзбекистон ССРнинг Давлат нотариати тўғрисидаги қонун лойиҳаси ҳақида.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Депутатлик бурчларини қандай бажараётганликлари тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари **Ғ. Бобоёров ва А. Раҳимхўжаев**ларнинг ахбороти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми составидаги ўзгартиш тўғрисида.

Депутатлар кун тартибини тасдиқлаганларидан кейин Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми составига ўзгартиш киритиш тўғрисидаги масалани қараб чиқдилар.

Депутат Қ. А. Аҳмедов Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси қилиб тайинланганлиги муносабати билан у Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми аъзоси вазифасидан озод қилинди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми аъзолигига Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси депутат **В. О. Козимов** сайланди. У Олий Советнинг транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа доимий комиссияси раиси вазифасидан озод қилинди.

Шундан кейин кун тартибидаги биринчи масала тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госпланининг раиси депутат **Қ. А. Аҳмедов** доклад қилди.

Биринчи мажлисда сессиянинг кун тартибидаги биринчи масала юзасидан музокаралар бошланди. Музокараларда депутатлардан **И. П. Турсуметов** (9-Высоковольтний сайлов округи), **С. Т. Тошқулов** (84-Паркент сайлов округи), **А. Д. Йўлдошев** (137-Марҳамат сайлов округи) сўзга чиқдилар.

Танаффусдан кейин мажлисни Олий Совет Раисининг ўринбосари депутат **С. Есимов** олиб борди.

Кун тартибидаги биринчи масала юзасидан музокараларда депутатлардан **З. Тошева** (198-Ертепа сайлов округи), **В. Н. Петров** (156-Галаосиё сайлов округи), **Т. Тўрабоева** (217-Марказий сайлов округи), **Э. Т. Шайхов** (74-Пушкин сайлов округи) **Э. Исломов** (338-Дўстлик сайлов округи), **А. А. Юриц** (445-Тахтакўпир сайлов округи), **Ч. Алматов** (313-Сурхон сайлов округи), **П. Х. Кан** (350-Ховос сайлов округи) сўзга чиқдилар.

* * *

6 август соат 15.00 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи мажлиси бошланди. Мажлисни Олий Совет Раиси депутат **С. Ҳ. Сирожиддинов** очди.

Мажлисда сессия кун тартибидаги биринчи масала — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала юзасидан бошланган музокаралар давом эттирилди.

Музокараларда депутатлардан **В. С. Содиқов** (395-Калинин сайлов округи), **А. А. Журлова** (401-Ленинград сайлов округи), **Р. Эшчонов** (431-Янгиариқ сайлов округи), **М. М. Шодиева** (250- Ҳужум сайлов округи) сўзга чиқдилар.

Олий Совет «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида» якдиллик билан қарор қабул қилди.

Олий Совет сессия кун тартибидаги иккинчи масалани қараб чиқишга ўтиб, Ўзбекистон ССРнинг 1973 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида республика молия министри депутат **В. Муродхўжаев** докладини тинглади.

Олий Совет план-бюджет комиссиясининг раиси депутат **Х. Умаров** шу комиссиянинг қўшимча докладини қилди.

Мажлисда сессия кун тартибидаги иккинчи масалани муҳокама қилиш бошланди. Музокараларда депутат **С. У. Султонова** (12-Тошкент — Ленин сайлов округи) нутқ сўзлади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси 7 августда ўз ишини давом эттиради.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ МАСАЛАЛАРИ ЮЗАСИДАН ЧАҚИРИЛГАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИНИНГ

ҚАРОРИ

Улуғ Ватанимиз коммунизм йўлидан комил ишонч билан қадам ташлаб бормоқда. КПСС XXIV съезди қарорлари, тўққизинчи беш йиллик планлари муваффақиятли бажарилмоқда.

Жонажон Коммунистик партия раҳбарлигида миллион-миллион совет кишиларининг астойдил қилаётган ижодий меҳнати Ватанимиз экономикасининг юксак ва барқарор суръатларда ўсишини, фан-техниканинг жадал тараққиётини, халқ фаровонлигининг тўхтовсиз юксалишини таъминламоқда.

Биз яшаётган ҳар бир кун партиянинг: «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун» деган программ шиори зўр изчиллик билан амалда рўёбга чиқарилаётганлигини яна бир карра тасдиқламоқда. Партиянинг бундай меҳрибончилигидан миннатдор совет халқи унинг олиб бораётган ички ва ташқи сиёсатини батамом ва тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда ва маъқулламоқда.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам съезд қарорларини амалга оширишда барча совет кишилари билан биргаликда илҳом ва собитқадамлик билан ишламоқдалар. Уларнинг астойдил фидокорона меҳнати туфайли республикада тўққизинчи беш йилликнинг уч йили мобайнида саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш планда кўзда тутилган 25,9 процент ўрнига 27,2 процент кўпайди. Қишлоқ меҳнаткашлари ва хусусан, пахтакорлар анчагина муваффақиятларга эришдилар. Улар уч йил мобайнида давлатга белгиланган планга қўшимча қилиб 1,3 миллион тонна пахта сотдилар, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг кўпгина турларини тайёрлаш ва сотиш планлари ортиғи билан бажарилди.

Республика саноат ишлаб чиқариши ярим йиллик планини 26 июнда, муддатидан илгари бажарди ва планга қўшимча равишда 202 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Етти ойлик план ҳам 25 июлда муддатидан илгари бажарилди. Қишлоқ меҳнат аҳли пахта тайёрлашда 5 миллион тонналик маррага эришиш учун курашни давом эттирмоқда. Улар қоракўл тери, пилла тайёрлаш ва давлатга сотиш мажбуриятларини ҳамда гўшт, сут, тухум, жун тайёрлаш ва сотиш ярим йиллик планларини муддатидан илгари адо этдилар.

Бинокорлар ва монтажчилар юбилей шарафига ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажара бориб, капитал маблағларни ўзлаштириш планларини 1973 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 12 процент ошириб бажардилар, қурилиш-монтаж ишларини эса 8 процент ошириб бажардилар, Бекободда эмаль идишларни ишлаб чиқарадиган цехни, Қибрай пиво-алкоголсиз ичимликлар комбинатини, Деновда ёғ-экстракция заводини, Сергели офтобдан ҳимоя қурилмалари заводини, Қарши ун комбинатида омухта ем заводини. Қувасой шиша идишлар заводини ва Қарши қурилиш материаллари комбинатини фойдаланишга топширдилар, Тошкент трактор ва Андижон машинасозлик заводларида, Марғилон «Атлас» фирмасида янги қувватлар ишга туширилди 33 минг гектар янги суғориладиган ер ўзлаштирилди, саҳни 738 минг квадрат метр уй-жой, 5430 ўринли мактаблар, 3400 ўринли болалар муассасалари қурилди.

Сурхондарё, Наманган, Андижон ва Қашқадарё областлари капитал маблағларни ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишлари ярим йиллик планини бажардилар. Бир қанча областларда уй-жойларни, мактабларни, боқчалар ва маданий-маиший аҳамиятга эга бошқа муассасаларни ишга тушириш ярим йиллик планлари ортиғи билан бажарилди.

Умуман олганда, деярли барча пудратчи қурилиш ва монтаж министрликлари ҳамда идоралари пудрат қурилиш-монтаж ишлари ярим йиллик программасини муваффақиятли уддаладилар. Республикадаги асосий пудратчи ташкилотлар — Қурилиш министрлиги ва Монтаж ҳамда махсус қурилиш ишлари министрлигининг фаолияти анча яхшиланди.

Бинокорлик материаллари саноати министрлиги корхоналари коллективлари ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажаришда катта ютуқларга эришдилар. Улар ярим йиллик ва етти ойлик планни муддатидан илгари бажариб, планга қўшимча равишда кўплаб цемент, пардозлаш материаллари ва бошқа материаллар етказиб бердилар.

Қурилиш ишлаб чиқаришининг ветеранлари — Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Абдулла Воҳидов, Табаррук Турдалиев, Низом Ғозиқулов, Турсун Қаюмов, Ғаппор Мирзалиев, Мамажон Саидов, Николай Иосифович Полевков, Холхўжа Баҳодиров, Ҳамид Қорабоев, Леонид Дмитриевич Проскурин, Хўжа Қосимов, Асқар Қамбаров, Василий Михайлович Кормилаев, Василий Иванович Журавлев, Бобоёр Ҳасанов, Виктор Михайлович Саутов, Қосим Фармонов, Сулаймон Нишонов ўртоқлар аввалгидек фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Уларнинг қарийб ҳаммалари ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар, улар ёш бинокорларга ибрат кўрсатмоқдалар ва устозлик қилмоқдалар.

Ана шу ветеранлардан ибрат олган кўпдан-кўп қурувчилар ва бутун-бутун бригадалар ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятларни олмоқдалар. 400 тадан зиёдроқ комплекс бригада Злобин методи асосида ишлашга кўчди, «Главташкентстрой»дан Мухтор Хабибуллаев ва «Ўзбекпахтострой»дан Дмитрий Андреевич Зазулин бригадалари эса шу беш йиллик охиригача иккита беш йиллик топшириқларини бажариш учун кураш ҳаракатининг ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқдилар, уларнинг бу ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади, у республика қурувчилари ва монтажчилари орасида кенг ёйилмоқда.

Капитал қурилишда олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини караб чиқиб, республика партия-хўжалик активининг йиғилиши ютуқлар билан бирга бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси, қурилиш ва монтаж ташкилотлари, корхоналарнинг айрим коллективлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажариш учун астойдил курашмаётганликларини, бу социалистик мажбуриятларни тўла адо этмаётганликларини, баъзи бир корхоналар эса давлат плани топшириқларидан кейинда қолишга йўл қўяётганликларини таъкидлайди.

Меҳнатни уюштиришда ва қурилиш-монтаж ишларидаги камчиликлар, иш вақтининг беҳуда кетиши, қурилиш техникасидан тўла-тўкис фойдаланмаслик, меҳнат ва давлат интизомининг бузилиши бир қанча коллективларнинг кейинда қолаётганлигига асосий сабаб бўлмоқда. Бир қатор коллективларда иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун кураш тегишли даражада авж олдириб юборилмаган. Н. Злобин методи асосида пудратчи бригада бўлиб ишлашдек янги иш усули секинлик билан жорий этилмоқда.

Қурилишларни асбоб-ускуналар, махсус материаллар, контрол ўлчаш ва автоматика приборлари билан комплектлашдаги камчиликлар қурилиш ишларини кучайтириш суръатларига анчагина таъсир қилмоқда. Бундай камчиликлар буюртмачилар ва комплектловчи органлар — министрликлар ва идораларда, ташкилотлар ва корхоналарда мавжуддир.

Партия-хўжалик активи йиғилиши шуни таъкидлайдики, баъзи партия комитетлари ва совет органлари бинокорлар ўртасида ўз зиммаларига олинган социалистик мажбуриятларни бажариш, социалистик мусобақани янада кенг авж олдириш учун ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг барча формалари ва методларидан ҳали тўла фойдаланмаётирлар, мусобақадош коллективларнинг ўз зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли бажаришлари учун тегишли шароитлар яратиб берилишини хўжалик раҳбарларидан тўла талаб этмаётирлар.

Йиғилиш қарор қилади:

— 1974 йилда капитал қурилиши юзасидан — ишлаб чиқариш фондлари ва қувватларини, уй-жойларни, маданий ва маиший аҳамиятга эга муассасаларни ишга тушириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилиши республика партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органларининг, қурилиш-монтаж ва лойиҳалаш ташкилотларининг муҳим вазифаси деб ҳисоблансин, юбилей объектларининг муддатидан илгари ишга туширилишига ва халқ хўжалигини ривожлантиришга ажратилган маблағларнинг тўла бажарилишига алоҳида эътибор берилсин;

— министрликлар ва идоралар, корхоналар ва ташкилотлар одам ресурслари ва моддий ресурсларни биринчи галда ишга тушириладиган қурилишлар ва объектларга жамлашни таъминлашлари керак. Бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси министрликлари ва идоралари қурилишларга цемент, йиғма темир-бетон, металл конструкцияларни ва бошқа барча материаллар ҳамда конструкцияларни графикларда ва уларни етказиб бериш нарядларида кўзда тутилган миқдорда ҳамда турда етказиб берилишини таъминлашлари керак;

— министрликлар ва идораларга, ташкилотларга, буюртмачи корхоналарга, шунингдек «Ўзглавснаб»га ишга тушириладиган қурилишлар ва объектларни техникавий ускуналар, электр техника ва электр кабель маҳсулотлари, махсус материаллар, автоматика ҳамда ўлчаш приборлари билан комплектлаш соҳасидаги ишда оперативликни ошириш топширилсин;

— министрликлар, идоралар, ташкилотлар ва буюртмачи корхоналарга қурилишлар ва объектларни ишлатувчи кадрларни ўз вақтида тайёрлаб беришни таъминлаш топширилсин, бу иш шундай ҳисоб-китоб билан қилинсинки, ана шу кадрлар монтажни тугаллашда ва ускуналарни созлашда бевосита иштирок этсинлар;

— лойиҳа ташкилотларига 1975 йил 1 сентябргача лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқишни тамомлаш топширилсин. Янги лойиҳаларда яқинда Москвада бўлиб ўтган лойиҳачиларнинг Бутуниттифоқ кенгаши ҳамда 3 майда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида, республикада қурилиш ишлаб чиқариши ва лойиҳа ишини янада яхшилаш масаласи юзасидан бўлиб ўтган кенгашнинг тавсиялари эътиборга олинсин;

— бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси қурилиш ва монтаж бўлинмалари корхоналарининг, лойиҳа институтларининг бошланғич партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига республиканинг шонли юбилейи — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириш топширилсин. Социалистик мусобақа натижаларининг ошкоралиги таъминлансин, республика ва мамлакатдаги энг яхши бинокорлар билан монтажчиларнинг илғор тажрибаси, даставвал Николай Злобиннинг бутун методи кенг ёйилсин;

— барча коллективларда астойдил ғайрат билан меҳнат қиладиган вазиятни вужудга келтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш учун, катта-кичик ҳар бир ишда иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун бутун чоралар билан кураш уюштирилсин. Айни пайтда қурилишларда ишлаётган кишилар учун маданий-маиший шароитларнинг ва умумий овқатланишнинг, хусусан иккинчи ва учинчи сменаларда яхшиланиши талаб этилсин. Ҳозирги асосий вазифа ҳар бир ишчи, бригада, участканинг юқори унумли меҳнат қилиши учун бутун шарт-шароитларни яратиб беришдан, қурилиш ишлаб чиқариши жараёнидаги жамики оғир ва сермеҳнат ишларни машиналар зиммасига юклашдан, улардан самарали фойдаланилишини таъминлашдан, ишга тушириладиган ҳар бир объектда икки-уч сменада ишлашни йўлга қўйишдан иборатдир;

— область, шаҳар ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва меҳнаткашлар депутатлари Советларининг ижроия комитетлари ишга тушириладиган ҳар бир объектда қурилишнинг боришини қараб чиқишлари, қурилишлар учун малакали ишчилар тайёрлаш ҳамда уларни комплектлаштиришни ташкил этишда бинокорлик ва монтаж ташкилотларига зарур бўлган ёрдамни кўрсатишлари керак. Кейинда қолаётган коллективларнинг ишини яхшилайдиган тадбирларни ишлаб чиқишга, бу коллективларни қобилиятли раҳбар кадрлар билан мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилсин;

— матбуот, радио ва телевидение органлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун, қурилишда фан-техника ҳамда илғор тажриба эришган муваффақиятларни жорий этиш учун бинокорлар олиб бораётган курашни кенг ёритиб боришлари керак.

Республика партия-хўжалик активининг йиғилиши қатъий ишонч билдирадики, партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органлари, қурилиш-монтаж, лойиҳа ташкилотлари, бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси корхоналарининг коллективлари ўзларининг бутун куч-қувватларини, билимларини, бой тажрибаларини сарфлайдилар ҳамда тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдилар, республиканинг юбилейини янги меҳнат зафарлари билан нишонлайдилар.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети Ўзбекистон ССР шаҳарларининг ободончилиги ва санитария ҳолатини яхшилаш учун ўтказилган социалистик мусобақанинг 1974 йил иккинчи кварталидаги якунларини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ва 4 минг сўм пул мукофоти 1974 йилнинг иккинчи кварталида Ўзбекистон ССР шаҳарлари ободончилиги ва санитария ҳолати соҳасидаги ишларни яхши бажарганлиги учун **Қўқон** шаҳрига (шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Комилов,** шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Хўжаев,** шаҳар коммунал хўжалик ва ободончилик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ҳамдамов,** маҳаллий саноат ва коммунал-маиший хизмат корхоналари ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси ўртоқ **Турсунов**) бериладиган бўлди. Қўқон шаҳри шаҳар ободончилиги ва санитария ҳолатини яхшилаш учун ўтказилаётган социалистик мусобақа шартларини бажарди. Байроқ Андижон шаҳар ижроия комитетидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ва 2 минг сўмлик иккинчи пул мукофоти **Гулистон** шаҳрига (шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Тўраев,** шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Иброҳимов,** шаҳар коммунал хўжалик ва ободончилик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Азимов,** Сирдарё область касаба союз комитетининг раиси ўртоқ **Абдураҳмонов**) бериладиган бўлди. Гулистон шаҳри шаҳар ободончилиги ва санитария ҳолатини яхшилаш учун ўтказилаётган социалистик мусобақа шартларини бажарди, Байроқ Қарши шаҳар ижроия комитетидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ва 2 минг сўмлик пул мукофоти Тошкент шаҳар **Сергели** районига (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Стешенко,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Раҳмонов,** ободончилик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Абдулғозиев,** маҳаллий саноат ва коммунал-маиший хизмат корхоналари ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси ўртоқ **Камолова**) бериладиган бўлди. Сергели райони район ободончилиги ва санитария ҳолатини яхшилаш учун ўтказилаётган социалистик мусобақа шартларини бажарди. Байроқ Тошкент шаҳар Октябрь район ижроия комитетидан олиб берилади.

1974 йил иккинчи кварталида Тошкент, Фарғона ва Ангрен шаҳарлари. Тошкент шаҳрининг Ҳамза ва С. Раҳимов районлари ободончилик ҳамда санитария ҳолатини яхшилаш соҳасида қилган ишлари тақдирланди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА ОЛИНГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси ўртоқ Қ. А. АҲМЕДОВ доклади

Депутат ўртоқлар! Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси билан Ўзбекистон Коммунистик партияси ташкил топган кунга 1974 йил октябрида 50 йил тўлади.

Ўрта Осиёдаги бошқа совет республикалари каби Ўзбекистон ССРнинг ярим асрлик юбилейи мамлакатимиздаги барча миллатлар ва элатлар қардошлиги, дўстлигининг байрамидир, ленинча миллий сиёсат, пролетар интернационализми принципларининг тантана қилганлигининг байрамидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ўзининг Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги тўғрисидаги қарорида меҳнаткашларни бўлажак тарихий юбилейни хўжалик ва маданий қурилишда янги-янги меҳнат муваффақиятлари билан нишонлашга чақирди.

Совет Ўзбекистонининг ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари ва зиёлилари бу шонли айёмни муносиб равишда кутиб олиш учун зўр сиёсий ва меҳнат жўшқинлиги билан ишламоқдалар, КПСС XXIV съезди белгилаб берган улкан бунёдкорлик программасини бажариш учун илҳом билан меҳнат қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакат пахтакор республикалари партия-хўжалик активининг Тошкент шаҳридаги йиғилишида сўзлаган нутқида ўртага қўйган вазифаларни республика меҳнаткашлари жанговар ҳаракат программаси деб қабул қилдилар.

Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Мажбуриятларда саноат ишлаб чиқариш планини муддатидан аввал, шу йилнинг 20 декабригача бажариш ва пландан ташқари 400 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш, пахтанинг ялпи ҳосилини 5 миллион тоннага, дон ҳосилини 2 миллион тоннага, шу жумладан маккажўхори дони ҳосилини 780 минг тоннага ва шоли ҳосилини 323 минг тоннага, каноп пояси ҳосилини 250 минг тоннага, сабзавот-полиз маҳсулотлари ва картошка ҳосилини 1 миллион 587 минг тоннага, мева ва узум ҳосилини 542 минг тоннага етказиш, чорва туёғини ва чорвачилик маҳсулотини анча кўпайтириш белгилаб қўйилган; қурилиш-монтаж ишлари планини муддатидан аввал — 26 декабргача бажариш, юк ва пассажир ташиш планини барвақт бажариш, савдо-сотиқни, маданий-маиший хизматни анча яхшилаш ҳамда аҳолининг турмуш даражасини янада ошириш соҳасида бошқа тадбирларни ўтказиш кўзда тутилган.

КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукумати республика экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда унга доимо катта ёрдам бермоқдалар.

Коммунистик партия социалистик мусобақани ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг қудратли воситаси деб ҳисоблаб, мусобақани ривожлантириш ва уни халқ хўжалик планларини муваффақиятли равишда бажариш учун, экономикани яна да юксалтириш ва халқ фаровонлигини ошириш учун оммавий ҳаракатга айлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқда.

«Станок ёнида ёки далада, чорвачилик фермасида, илмий-тадқиқот институтида ёки хизмат соҳасида меҳнат қилувчи киши ўз қалби, ўз юрагининг ҳароратини ишга бағишламас экан, — деб кўрсатди ўртоқ Л. И. Брежнев СССРнинг эллик йиллиги тўғрисида қилган докладида, — энг яхши режалар ҳам бажарилмай қолаверади».

Республика меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида социалистик мусобақани бутун чоралар билан ривожлантириб план топшириқларини ва социалистик мажбуриятларни бажаришда катта муваффақиятларга эришдилар. Шу давр ичида пландан ташқари 830 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди ва давлатга 1,3 миллион тонна пахта топширилди. Бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга сотиш планлари ошириб бажарилди. Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти 24 процент кўпайди, маиший хизмат кўрсатиш ҳажми эса 55 процент ошди. Халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам муваффақиятли ривожланди.

Тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили биринчи ярмининг асосий план топшириқлари бажарилди, саноат маҳсулотини реализация қилиш, буюмларнинг асосий турларини ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш кўрсаткичлари саноатда ҳам, қурилишда ҳам ортиғи билан бажарилди, транспортнинг ҳамма турларида юк ташиш, чорвачилик ва пиллачиликнинг асосий маҳсулотларини харид қилиш, чакана товар обороти ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш топшириқлари ошириб адо этилди. Капитал қурилиш яхшиланди, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 25 процент кўп асосий фондлар ишга туширилди, 12 процент кўп капитал маблағ ўзлаштирилди.

Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашларимиз қилган фидокорона меҳнатларнинг натижасидир, республика партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари оммавий социалистик мусобақани авж олдириш соҳасида олиб борган зўр сиёсий ва ташкилотчилик ишларининг самарасидир. Мусобақада республика меҳнаткашларининг 90 проценти қатнашмоқда. Ярим йил мобайнида мусобақадошларнинг сафига яна 70 минг киши қўшилди. Меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатида 1,5 миллион киши иштирок этмоқда.

«Турдош коллективлар ўртасида мажбурият-шартномалар тузиш кенгайиб кетди. Корхоналарнинг илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотлари билан ҳамкорлиги кучайди. Меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан шахсий планлар ва фан ҳамда техника муваффақиятларини ишлаб чиқаришга татбиқ этишни тезлаштириш мақсадида инженер-техник ходимларнинг ижодий планларни тузиб чиқиш ва бу планларни бажариш ҳаракати кенг ривожланди.

Саноат, қурилиш ва транспорт илғорларидан бир группаси бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш юзасидан ажойиб ташаббус бошлаганлиги меҳнаткашларимиз ишга ижодий, коммунистик муносабатда бўлаётганликларининг яққол намунасидир. Бу ташаббусни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади.

Шу ажойиб ҳаракатнинг ташаббускорлари смена нормасини мунтазам равишда ошириб бажармоқдалар. Масалан, «Ташсельмаш» заводининг слесари ўртоқ Маҳмуд Муйдинов 1978 йилнинг май ойи ҳисобига меҳнат қила бошлади. Наманган шойи ва костюмбоп газламалар комбинатининг ип йигирувчиси, СССР Олий Советининг депутати Дилора Тошпўлатова, Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Вера Солдатова, Андижон трикотаж фабрикасининг тикувчиси Санобархон Муйдинова, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг фрезерчиси Саид Раҳимов, Бекободдаги 16-автобаза шофери Ҳабибулла Абдужабборов ўртоқлар 1977 йилнинг сентябрь-декабрь ойлари ҳисобига ишламоқдалар; Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводининг токари Валентин Мамаев 1977 йил март ойи ҳисобига, «Узбекшахтострой» трестига қарашли 6-қурилиш бошқармаси коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Дмитрий Зазулин ва «Главташкентстрой»нинг «Висотстрой»га қарашли комплекс бригадасининг бошлиғи Муҳтор Ҳабибуллаев 1976 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Улардан кейин республика корхоналарининг 1600 ишчиси бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш юзасидан ўз зиммаларига мажбурият олдилар.

План топшириқларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ мусобақасида муқобил планлар алоҳида муҳим ўринни эгаллайди. Бу планлар давлат топшириқларини ва корхоналар, бирлашмалар коллективларининг социалистик мажбуриятларини ўз ичига олади. 1974 йилда республикада 684 корхона муқобил план қабул қилди.

Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Жиззах, Сурхондарё, Сирдарё ва Самарқанд областлари иккинчи квартал якунларига мувофиқ социалистик мусобақа ғолиблари бўлдилар ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика совети ва Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритдилар.

Бинокорлик материаллари саноати, Энергетика ва электрлаштириш министрликлари корхоналарининг, Олмалиқ ва Наманган химия заводларининг, Қўқон суперфосфат заводининг, Чирчиқ электр химия комбинатининг, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг, ёқилғи, енгил саноат, пахта тозалаш, озиқ-овқат, гўшт-сут саноати, маҳаллий саноат корхоналарининг коллективлари олинган мажбуриятларни ошириб бажармоқдалар.

Чирчиқ электр химия комбинати коллективи қабул қилган муқобил планини бажара бориб, йилнинг биринчи ярмида пландан ташқари юз минглаб сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, реализация қилди, планга қўшимча равишда 11 минг тоннадан кўпроқ минерал-ўғит ва бошқа кўпгина маҳсулот ишлаб чиқарди. Кучсиз азот кислотаси цехида ўртоқ Ю. А. Конков бошлиқ смена СССР Химия саноати министрлиги бўйича сменалар ўртасида биринчи ўринни эгаллади, слесарлар бригадасининг бошлиғи Давлатшинга ва машинист Никифоровга Иттифоқ Химия саноати министрлиги ходимлари орасида шу касб бўйича энг яхши ишчи унвони берилди.

Енгил саноат министрлигининг кўпчилик корхоналари ўз социалистик мажбуриятларини бажармоқдалар. Улар ярим йил мобайнида ўз зиммаларига олган 17 миллион сўмлик ўрнига 21 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Пландан ташқари йиллик мажбуриятда олинган 113 минг метр ўрнига 315 минг метр ип-газлама, мажбуриятдаги 200 минг жуфт ўрнига 217 минг жуфт чарм пойафзал, 927 минг жуфт пайпоқ ўрнига 1 миллион 450 минг жуфт пайпоқ ишлаб чиқарилди.

Фарғона тўқимачилик комбинати шу тармоқда илғор корхоналардан биридир. Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг ишлаб чиқариш резервларини аниқлашда актив иштирок қилиши, унинг самарадорлигини ошириш имкониятларининг чуқур иқтисодий анализ қилиниши асосий планга қараганда анча юксакроқ миқдорда 1974 йил учун тиғиз муқобил план-мажбурият ишлаб чиқишга имконият берди. Комбинат биринчи ярим йилда пландан ташқари 1 миллион 100 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиб, йиллик мажбуриятини анча ошириб бажарди. Энг муҳим кўрсаткич бўлган меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғи беш йилликда белгиланганига қараганда бир йил олдин бажарилмоқда. Пландан ташқари бутун маҳсулот тежаб қолинган хом ашё ва меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобидан ишлаб чиқарилмоқда. Комбинат коллективига Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида 18 марта сурункасига СССР Енгил саноат министрлигининг ва тармоқ касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди, 1973 йилги иш якунлари бўйича эса КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи берилди.

Тошкент тўқимачилик комбинатидаги машҳур ишлаб чиқариш илғорлари: тўқувчилардан, беш йиллик планини 2 йилу 5 ойда бажарган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Лидия Павловна Казанцеванинг, тўққизинчи беш йиллик топшириғини 1973 йил 26 ноябрда бажарган Евгения Александровна Губинанинг, йигирувчилардан, ўзининг беш йиллик планини 1974 йил 20 январда бажарган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраеванинг номи бутун мамлакатга таралди. Республика Енгил саноати министрлигига қарашли корхоналарда 19 минг киши Казанцева, Губина ва Жўраеванинг издошлари деб ҳисобланади.

Озиқ-овқат саноати министрлиги корхоналари пландан ташқари 21 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Бу эса йиллик мажбуриятнинг 52 процентини ташкил қилади; Гўшт ва сут саноати министрлиги корхоналари пландан ташқари 10,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиб, йиллик мажбуриятларини 105 процент адо этдилар.

Новвойхона, кондитер ва виночилик саноатининг кўпгина корхоналарида Москвадаги Ленин орденли «Красный Октябрь» кондитер фабрикасидан Л. А. Кириенкова бошлиқ бригаданинг ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни яхшилаш ҳисобига беш кунлик планни тўрт кунда бажариш тўғрисидаги ташаббуси қўллаб-қувватланди. Қўқон нон комбинатида Акрам Ортиқов бошлиқ бригада шу ташаббусга қўшилиб, биринчи ярим йилда пландан ташқари 75 тонна печенье ишлаб чиқарди, меҳнат унумдорлигини 7,5 процент оширди.

Ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш кўп жиҳатдан фан-техника ютуқларини жорий қилиш билан белгиланади. Энергетика ва электрлаштириш, Енгил саноат, Пахта тозалаш саноати ва Маҳаллий саноат, Автомобиль транспорти, Алоқа, Мелиорация ва сув хўжалиги, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрликлари янги техникани жорий этиш ярим йиллик планини бажардилар.

Автоматлаштирилган бошқарув системалари ва ҳисоблаш техникаси муваффақиятли жорий этилмоқда. Халқ хўжалиги планида белгиланган 10 та топшириқ ўрнига 16 та топшириқ бажарилди. Энергетика ва электрлаштириш министрлигида, Марказий статистика бошқармасида, фанлар академиясида, Ички ишлар министрлигида, Олий ва ўрта махсус таълим министрлигида, «Ташсельмаш» заводида ва «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида 12 та электрон-ҳисоблаш машинаси ишга туширилди; «Главсредазирсовхозстрой»да, «Узсельхозтехника»да, Геология министрлигида информация ҳисоблаш маркази барпо этилди, Озиқ-овқат саноати министрлигида, Қишлоқ қурилиши министрлигида, Энергетика ва электрлаштириш министрлигида бошқаришнинг турли вазифаларини ҳал этиш учун 5 та кичик бошқарув системаси жорий этилди.

Социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми талаблари ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумдаги нутқида ўртага қўйилган вазифалар асосида анализ қилиб кўрилганда бу ишда муайян муваффақиятлар билан бирга камчиликлар ҳам борлиги маълум бўлади.

Саноат ишлаб чиқаришини ўстириш суръатлари юзасидан олинган мажбурият бажарилмай қолди. Тошкент шаҳри корхоналарида ярим йил ичида йиллик мажбуриятларнинг 46 проценти, Тошкент области корхоналарида 39 проценти ва Хоразм области корхоналарида 41 проценти бажарилган.

Самарқанд суперфосфат ва чинни заводларида, Андижон трикотаж фабрикасида, Бухоро ип-газлама комбинатида, СССР Химия саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги, Мебель саноати бошқармаси, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги корхоналарида ишлаб чиқариш қувватларидан қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Корхоналарнинг иш сменаси коэффициентини ошириш ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг муҳим резервидир. Ҳолбуки, Енгил саноат министрлиги корхоналарида бу кўрсаткич бир қанча йиллардан бери 1,6; бинокорлик материаллари саноати министрлиги бўйича — 1,5; мебель саноати бошқармасида 1,3—1,5 дан ошмаётир. «Ташсельмаш», «Нормаль», «Чирчиксельмаш» заводларида, Андижон мебель фабрикасида 1,2 ни ташкил қилди.

Йилнинг биринчи ярмида 1192 корхонадан 28 таси ёки 2,3 проценти маҳсулотни реализация қилиш планини бажармади, улар 11 миллион сўмлик маҳсулотни кам берди.

Маҳсулотнинг айрим энг муҳим турлари, — чунончи: дизеллар, кучланиш трансформаторлари, марказдан қочирма насослар, бронекабель, экскаваторлар, холодильниклар, химиявий толалар, ғишт, хом ипак, синтетик кир ювиш воситалари ва шу сингари бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқариш ярим йиллик плани бажарилмади. Бир қанча корхоналар меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан планларни бажармадилар.

Стандартлар ва техника шартлари талабларига хилоф равишда паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ҳоллари ҳамон давом этиб келмоқда. Давлат назорати органлари системали равишда нostандарт маҳсулот чиқарганликлари учун йилнинг биринчи ярмида шундай камчиликларга йўл қўйган корхоналар ва ташкилотларга нисбатан 600 та ҳуқуқий ва иқтисодий жазо чораларини кўрдилар. Шу муддат ичида 2,7 миллион сўмлик ностандарт маҳсулот реализация пландан чиқариб ташланди, 302 минг сўм фойда давлат бюджети даромадига олинди. Бундай аҳвол лар айниқса Енгил саноат министрлиги, Озиқ-овқат саноати министрлиги, Гўшт ва сут саноати министрлиги, «Ўзбекбирлашув», Мебель саноати бошқармаси ва бошқа идораларнинг корхоналарида рўй бермоқда.

Корхоналар ўз маҳсулотларини давлат сифат белгиси олишга тайёрлаш йўлида қониқарсиз иш олиб бормоқдалар. Бу фахрий белги йилнинг биринчи ярмида мажбуриятдаги 75 хил маҳсулот ўрнига 59 хил маҳсулотга берилди.

Озиқ-овқат саноати, Қурилиш, Қишлоқ қурилиши, Автомобиль йўллари қурилиши ва ундан фойдаланиш министрликлари, «Главташкенстрой», «Узглаводстрой», «Узглавлеспром» янги техникани жорий этиш ярим йиллик планини бажармадилар.

Министрликлар, идоралар, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари кўрсатиб ўтилган камчиликларнинг сабабларини синчиклаб ўрганишлари, план ҳамда социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришни таъминлаш учун амалий чораларни кўришлари керак.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати республика қишлоқ хўжалигини ва унинг етакчи тармоғи бўлган пахтачиликни муттасил юксалтириш тўғрисида ғамхўрлик қилиб келмоқдалар.

Бу йилги сув танқислиги сабабли келиб чиққан қийинчиликларни бартараф этишда пахтакор республикаларга ёрдам бериш тўғрисида шу йил кўрилган тадбирлар бу ғамхўрликнинг янги, ёрқин ифодаси бўлди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев республикамизга Халқлар дўстлиги ордени топширишга бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида пахта етиштириш Ўзбекистоннинг совет экономикасини ривожлантиришга қўшадиган белгиловчи ҳиссаси эканлигини таъкидлади.

Бу юксак баҳога жавобан Ўзбекистон пахтакорлари бу йил Ватанга 5 миллион тонна пахта бериш ва қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш тўғрисида партияга ваъда бердилар.

Республика колхоз ва совхозлари ҳозиргача давлатга пилла сотиш мажбуриятини 101,4 процент, қоракўл тери сотиш мажбуриятини 100,2 процент бажардилар. Чорва ва парранда сотиш йиллик мажбурият 1 августгача 62 процент, сут 65 процент, тухум 68 процент ва жун сотиш 61 процент бажарилди. Сабзавот, картошка ва мева тайёрлаш ўтган йилдагига нисбатан жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Пахта етиштириш соҳасидаги юксак мажбуриятларни бажариш учун катта иш қилинмоқда.

Бу йил пахтазорлар анча кенгайтирилиб, 1 миллион 725 минг гектарга етказилди. Пахта етиштиришнинг илғор усулларини — ерларни икки ярусли қилиб ҳайдаш, қора чигитни аниқ миқдорда экиш, кенг қаторлаб экиш усулларини жорий этиш борасида олға томон катта қадам қўйилди: 1 миллион гектарга яқин экинзорга гербицид солинди. 1 миллион 277 минг гектар ерга чигитнинг вилтга чидамли навлари экилди. Умуман республикада ғўза тупларининг қалинлиги ўрта ҳисобда бултургидан 10—12 процент ортиқдир.

Август — пахтадан мўл ҳосил олиш учун курашда ҳал қилувчи ой ҳисобланади. Аммо Қорақалпоғистон АССРда, шунингдек Фарғона, Самарқанд, Бухоро областларида ҳамда бошқа областларнинг айрим районларида ғўзани комплекс парвариш қилиш ва суғоришни ташкил этишда кўпгина камчилик ва нуқсонлар бор.

Ҳозирги энг муҳим вазифа шундан иборатки, ҳамма жойда ғўза зўр бериб парвариш қилиниши, ривожланишдан орқада қолаётган участкаларга эътиборни кучайтириш, сувдан ғоят самарали фойдаланишга интилиш, ғўзанинг чанқаб қолишига йўл қўймаслик лозим. Айни вақтда ҳосилни қисқа муддатларда уюшқоқлик билан териб олишга тайёргарликни кучайтириш ҳам лозим. Республика колхоз ва совхозлари бу йил машиналарда камида 3 миллион тонна пахта териш мажбуриятини олганлар. Аммо ҳозирги вақтгача пахта териш машиналарининг ярмига яқини ремонтдан чиқарилгани йўқ.

Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Андижон ва Фарғона областлари айниқса орқада қолмоқда.

Дон етиштиришни кўпайтириш мақсадида бу йил икки баравардан зиёд кўп ерга дон учун маккажўхори экилди. Вазифа шундан иборатки, самарали агротехника тадбирларини қўлланиб, сувдан тежаб-тергаб фойдаланиб, мўл ҳосил етиштириш ва уни ҳеч нобуд қилмай йиғиштириб олишни таъминлаш керак.

Бу йил комсомол-ёшларнинг маккажўхорикорлик бригадалари дон етиштиришни кўпайтиришда алоҳида роль ўйнади. Бу бригадалар мўл ҳосил етиштирдилар.

Республика колхоз ва совхозлари бу йил 850 минг тонна сабзавот, 232 минг тонна картошка, 505 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 232 минг тонна мева ва 310 минг тонна узум етиштириш мажбуриятини олганлар. Кўпгина хўжаликлар шу экинларни экиш планини ортиғи билан бажардилар. Бироқ айрим областларда бу экинларни экиш плани шу пайтгача ҳам бажарилгани йўқ. Самарқанд, Тошкент, Фарғона областлари айниқса орқада қолди.

Айрим жойларда шу маҳсулотларни, шунингдек картошка тайёрлаш суст олиб борилмоқда.

Сабзавот тайёрлаш юзасидан олинган мажбурият 22 июлгача 23 процент, хўл мўва тайёрлаш 37 процент, картошка тайёрлаш 35 процент бажарилди. Самарқанд области эса сабзавот тайёрлаш мажбуриятини 11 процент, Жиззах области 8 процент, Сирдарё области 10 процент бажардилар, Хоразм области билан Қорақалпоғистон АССР эса бор-йўғи 4-5 процент бажарди. Бу областларда картошка тайёрлашнинг бориши бундан ҳам ёмон.

Қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Озиқ-овқат саноати министрликлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари сабзавот-полиз экинлари маҳсулоти, картошка, мева ва узум етиштириш ҳамда уни давлатга сотиш юзасидан олинган мажбуриятни бажариш ишини ўнглаб олиш учун кескин чораларни кўришлари лозим.

Алмашлаб экишни ўзлаштириш ва ем-хашак етиштиришни кўпайтириш мақсадида беда экиш плани анча ошириб бажарилди; жами бедапоялар 470,3 минг гектарга етказилди ёки бултургидан 25,8 минг гектар кўпайтирилди. Суғориладиган ерларга беда экиш ўтган йилга нисбатан 65 минг гектар кенгайтирилди. Аммо, шу билан бирга, суғориладиган ерларга беда экиш плани Қорақалпоғистон АССРда, Сурхондарё, Жиззах, Андижон, Қашқадарё, Сирдарё, Тошкент, Фарғона областларида бажарилмади. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва мазкур областларнинг ижроия комитетлари суғориладиган ерлардан серунум фойдаланиш планларининг бажарилиши учун хўжаликларнинг раҳбарларига нисбатан талабчанликни оширишлари зарур.

Республика колхоз ва совхозлари юбилей йилида тирик вазнда 218 минг тонна гўшт, 638 минг тонна сут, 603 миллион дона тухум, 16,2 минг тонна жун етиштириш, давлатга 180 минг тонна мол ва парранда, 455 минг тонна сут, 490 миллион дона тухум, 23,7 минг тонна жун, 2 миллион 300 мингта қоракўл тери сотишга сўз берганлар.

Гўшт тайёрлаш Наманган, Андижон, Хоразм областларида ва Қорақалпоғистон АССРда муваффақиятли олиб борилмоқда. Аммо Сурхондарё, Бухоро ва Жиззах областларида гўшт тайёрлаш йиллик мажбуриятнинг ярмиси ҳам бажарилгани йўқ. Қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Тайёрлаш министрликлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари давлатга чорвачилик маҳсулотларини сотиш планлари нима учун бажарилмаслигини чуқур ўрганишлари, республикамизнинг шонли юбилейи айёмигача биронта хўжалик ҳам давлатдан қарздор бўлиб қолмаслиги учун амалий чоралар кўришлари керак.

Колхоз ва совхозлар ўз мажбуриятларини бажариш учун йил охиригача қорамол туёғини 1 миллион 430 минг бошга етказишлари лозим. Шу йилнинг 1 июлигача қорамоллар туёғи 1 миллион 443 минг бошга етказилди.

Шу билан бирга, ғунажинларни етиштириш ва сигирлар подасини тўлдириш Қашқадарё, Сурхондарё областлари колхоз ва совхозларида қониқарсиз ташкил этилган. Сигирлар туёғи етарли равишда кўпайтирилмаётганлиги сут етиштириш соҳасидаги социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига ҳам салбий таъсир қилмоқда.

Республикада қўйчиликни ривожлантириш соҳасида катта иш олиб борилмоқда. Мажбуриятларга биноан қўй ва эчкилар туёғини шу йилнинг охиригача 7 миллион 200 минг бошга етказиш лозим эди. 1 июлгача қўйлар туёғи 7 миллион 447 минг бошга етди.

Республика колхозлари ва совхозлари йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан гўшт етиштиришни 9 процент кўпайтирдилар. Андижон, Фарғона, Наманган, Тошкент, Хоразм областлари ўз социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. Жиззах, Бухоро ва Сурхондарё областларида бу соҳада қолоқликка йўл қўйилди.

Ўзбекистон паррандачилари йилнинг биринчи ярмида тухум етиштиришни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 36 миллион дона кўпайтирдилар ва йиллик мажбуриятнинг 50 процентини бажариб қўйдилар.

Ем-хашак базаси чорвачиликни ривожлантиришда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади. Колхоз ва совхозлар жамоат чорва моллари ва паррандалар учун 4 миллион 200 минг тонна хашак, 3 миллион 500 минг тонна силос бостиришга, 100 минг тонна витамин талқонини тайёрлашга сўз берганлар. 22 июлга қадар дағал хашак тайёрлаш мажбурияти 60 процент бажарилган. Андижон, Тошкент ва Сирдарё областларида бу иш уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Аммо Қорақалпоғистон АССР билан Фарғона области жуда орқада қолмоқда.

Қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Озиқ-овқат саноати министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой» хўжаликларининг раҳбарлари ем-хашак тайёрловчи бригадаларни ишчи кучи, техника, транспорт билан мустаҳкамлаш, шу тариқа август-сентябрь ойларида хашак тайёрлаш ва силос бостиришни асосан тугаллаш чораларини кўришлари лозим. Айни вақтда чорвачилик биноларини ремонт қилишни тугаллаш, қўйлар учун қўтонлар қуриш, қишлов жойларига бориладиган йўллар қуриш тўғрисида ғамхўрлик қилиш зарур. Маҳаллий совет ва қишлоқ хўжалик органлари узоқ яйловлардаги чорвадорларга нормал маданий-маиший шароитларни яратиб бериш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилишлари, ўтган йилги камчиликларга йўл қўймасликлари лозим.

Капитал қурилиш моддий ишлаб чиқариш ҳамма тармоқларини ривожлантиришнинг ва аҳоли турмуш даражасини оширишнинг негизидир.

Қурувчилар билан монтажчилар коллективлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажара бориб, Ўзбекистон ССР территориясидаги пудрат ишлари ярим йиллик планини 102 процент бажардилар. «Главташкентстрой», «Узглавводстрой», Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, Автомобиль йўллари қурилиши ва ундан фойдаланиш министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой», «Узколхозстрой» коллективлари планларни ошириб бажармоқдалар.

Андижон, Бухоро, Қашқадарё, Наманган, Сурхондарё, Тошкент, Фарғона областларининг ва Тошкент шаҳрининг пудратчи ташкилотлари пудрат ишлари ярим йиллик планини бажардилар.

Давлат капитал маблағлари ҳисобига 36 минг гектар янги ер ўзлаштирилди, 72 минг гектар яйловга сув чиқарилди, янги паррандачилик фабрикалари ва чорвачилик бинолари қуриб битказилди. Республика меҳнаткашлари жами саҳни 882 минг квадрат метр бўлган 16,5 мингта шинам квартира олдилар. Анчагина янги мактаблар, касалхоналар, мактабгача тарбия муассасалари ва бошқа маданий-маиший объектлар қуриб битказилди. 935 миллион сўмлик, яъни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 25 процент кўп асосий фондлар ишга туширилди. Тошкент трактор ва Андижон машинасозлик заводларида янги ишлаб чиқариш қувватлари, Қувасой ойна заводи ва Тошкент офтобдан ҳимоя қилиш қурилмалари заводи, Марғилондаги «Атлас» фирмасида ва Тошкент тўқимачилик комбинатида янги тўқув станоклари, Денов шаҳридаги ёғ-экстракция заводида ўсимлик ёғи, Красногвардейск вино комбинатида мева консерваларни ишлаб чиқарадиган янги қувватлар, Қибрай пиво-алкоголсиз ичимликлар заводи ва бошқа корхоналар ишга туширилди. «Главташкентстрой» объектларида графикдан ўзишга эришилди. Юбилей объектларини қуриш плани 112,7 процент бажарилди.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги қурилиш ишларини ташкил этишни яхшилаш ҳисобига шу йилнинг иккинчи кварталида планни ортиғи билан бажарди, шу йилнинг биринчи кварталида йўл қўйилган қолоқликни бирмунча қисқартирди. Аммо шундай бўлса ҳам, пудрат ишлари ярим йиллик плани 98 процент бажарилди.

Қишлоқ қурилиши министрлигининг ташкилотлари қурилиш-монтаж ишлари ярим йиллик планини 100,4 процент бажарди.

Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг монтажчилари капитал қурилишни ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқдалар. Улар ярим йиллик планни 104 процент бажардилар.

Шу билан бирга, йилнинг биринчи ярмида умуман республика территориясида марказлаштирилган капитал маблағ сарфлаш плани 97 процент ва қурилиш-монтаж ишлари плани 99 процент бажарилди.

Капитал маблағ ҳажми жиҳатидан Қишлоқ хўжалиги, Енгил саноат, Соғлиқни сақлаш министрликлари, шунингдек «Узглавлеспром» ва Ҳунар-техника таълими давлат комитети капитал маблағ сарфлаш планини жуда кам бажарди. Асосий фондларни ишга туширишда Енгил саноат министрлиги, Қишлоқ хўжалиги министрлиги, «Главташкентстрой», «Узглавлеспром», Мебель саноати бошқармаси, Соғлиқни сақлаш министрлиги, Тошкент, Бухоро, Самарқанд ва Сирдарё область ижроия комитетлари айниқса орқада қолди. Уй-жой биноларини ишга тушириш плани атиги 86 процент бажарилди. Умумий таълим мактабларини қуриб битказиш плани 81 процент бажарилди, мактабгача тарбия муассасалари қуриш плани 73 процент, касалхоналар қуриш плани 29 процент, поликлиникалар қуриш плани 20 процент бажарилди.

Йилнинг биринчи ярмида Қурилиш министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги, Сув хўжалиги министрлиги ва «Узглавводстрой» ташкилотлари меҳнат унумдорлигини ошириш планларини бажармадилар. Қурилиш ташкилотларида иш вақтининг бекор ўтишига ва кадрлар ўртасида қўнимсизликка ҳали ҳам йўл қўйилмоқда. «Главташкентстрой», Қурилиш министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги ўзларининг қурилиш планларини қониқарсиз бажармоқдалар.

Министрликлар, идоралар, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, қурувчилар ва монтажчилар коллективлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларини бажариш учун қўшимча чораларни кўриб, шу мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари керак.

Транспорт ва алоқа меҳнатчилари социалистик мажбуриятларни бажаришда дуруст муваффақиятларга эришдилар. Ўрта Осиё темир йўли пландан ташқари йиллик мажбуриятда белгиланган 700 минг тонна ўрнига 1 миллион тоннадан кўпроқ халқ хўжалик юкларини жўнатди. Республика автомобиль транспорти министрлиги йилнинг биринчи ярмида юк ташиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни 106,3 процент бажарди. Гражданин авиацияси Ўзбекистон бошқармаси шу муддат ичида пассажир ташиш юзасидан олинган мажбуриятларни 101 процент бажарди. Халқ хўжалигида авиациядан фойдаланиш плани ҳам ошириб бажарилди.

Бироқ автомобиллар ҳамон кўп вақт бекор туриб қолмоқда. Ҳаво транспортида пассажирларга хизмат кўрсатиш маданияти кўнгилдагидек эмас.

Автомобиль йўлларини қуриш ва реконструкция қилиш, алоқа министрлигида даромад олиш, телефон тармоғини ривожлантириш мажбуриятлари муваффақиятли бажарилмоқда.

Давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимлари муайян муваффақиятларга эришдилар. Чакана товар обороти ярим йиллик плани, қишлоқ аҳолисига мол сотиш социалистик мажбурияти, объектларни ишга тушириш юзасидан белгиланган социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди. Бироқ давлат савдоси системаси қабул қилинган мажбуриятларни уддалай олмади.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг коллективлари ярим йиллик пландан ташқари мажбуриятда белгиланган 668 минг сўмлик ўрнига 1,1 миллион сўмлик хизмат кўрсатдилар.

Меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан план ва мажбурият ошириб бажарилди, 103 янги асбоб-ускуналар ўрнатилди, рационализаторлик таклифларини жорий этиш, кийим-кечак ва пойафзалнинг янги моделларини яратиш юзасидан олинган мажбурият муваффақиятли бажарилмоқда. Колхоз ва совхозларда 244 та устахона, маиший хизмат уйлари ва қабул пунктлари очилди.

Шу билан бирга 54 та корхона, Бухоро область маиший хизмат бошқармаси ва Қорақалпоғистон АССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги планни бажармади.

Коммунал хўжалик министрлиги корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари хизмат кўрсатиш, ремонт-қурилиш ишлари ва саноат ишлаб чиқариши ярим йиллик планини ошириб бажарди, Ўзбекистон ССР «Главгаз»и табиий ва суюлтирилган газни етказиб бериш, ремонт-қурилиш ва лойиҳа-қидирув ишлари юзасидан олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли уддаламоқда. Пландан ташқари йиллик мажбуриятда белгиланган 5 мингта ўрнига 10 минг 200 квартира газ билан таъминланди.

Депутат ўртоқлар! Республика меҳнаткашлари Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети раҳбарлигида, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг жуда катта ёрдами туфайли Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларини бажариш соҳасида анча иш қилдилар.

Ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларнинг фидокорона меҳнати яхши самаралар берди. Аммо анализ халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида катта-катта резервлар борлигини кўрсатиб турибди.

Шонли юбилей нишонланадиган кунга уч ойга яқин вақт қолди, ҳали кўпгина мураккаб ва масъулиятли вазифалар бажарилиши лозим. Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун бутун кучни сафарбар қилиш, хўжаликка раҳбарликни яхшилаш, интизомни ошириш, шу тариқа ҳар бир кун ва ҳар бир соатдан имкони борича кўпроқ самарали фойдаланиш керак.

Ўзбекистон меҳнаткашлари социалистик мусобақани янада кенг авж олдириб, ўзларининг бутун куч-қувватларини республика ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олишга ва шу тариқа КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга сарфлайдилар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсизлар. **(Қарсаклар).**

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРАМИЗ

Депутат Қ. А. АҲМЕДОВ доклади юзасидан музокаралар

Депутат И. П. ТУРСУМЕТОВ нутқи

Тошкент шаҳар Куйбишев район партия комитетининг биринчи секретари

Куйбишев районидаги саноат корхоналарининг меҳнаткашлари юбилей шарафига оширилган мажбуриятларни бажара бориб, етти ой ичида пландан ташқари 6 миллион сўмликдан зиёд маҳсулотни реализация қилдилар. 9 мингга яқин ишчи тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатдан олдин бажариш юзасидан шахсий мажбурият олдилар. Корхоналарда 500 дан ортиқ илғор ишчи 1975 йил ҳисобига ишламоқда, 300 га яқин киши шахсий беш йиллик планини бажарди. Ишлаб чиқариш новаторлари саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш соҳасида актив қатнашмоқдалар. Йилнинг биринчи ярмида новаторларнинг таклифларини жорий қилиш натижасида 1 миллион сўмга яқин маблағ тежалди.

Аҳолининг уй-жой — маиший шароити анча яхшиланди. 1973-1974 йилларда трактор заводи ишчилари учунгина саҳни 28,2 минг квадрат метрлик уй-жой, маданият саройи, ошхона, болалар боғчаси қурилди; мактаб ва поликлиника бинолари барпо этилмоқда. Тракторсозлар партиянинг ғамхўрлигига жавобан қисқа вақт ичида йилига 21,5 минг трактор ва 14,6 минг тонна штамповка ишлаб чиқарадиган қувватларни ўзлаштирдилар.

Аммо, камчиликлар борлигини ҳам эсдан чиқариш керак эмас. Айрим корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулотнинг таннархини камайтириш планларини бажармаётирлар, иш вақтининг беҳуда ўтишига, ўринсиз харажатларга йўл қўймоқдалар.

Социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш аниқ ва тўғри планлаштиришга ҳамда ўзаро ҳисоб-китоб қилиш, масалаларида давлат интизомига риоя қилишга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Аммо, айрим корхоналарда бу соҳада жиддий нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Бу гап, масалан, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли бир қанча корхоналарга тааллуқлидир.

Куйбишев районининг меҳнаткашлари ҳозирги вақтда беш йилликнинг белгиловчи, тўртинчи йили давлат планини ва юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейини муносиб кутиб олиш учун бутун куч-ғайратларини сарф қилмоқдалар. (Қарсаклар).

Депутат С. Т. ТОШҚУЛОВ нутқи

Тошкент область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари

Тошкент область саноатининг коллективлари республика ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейи шарафига олинган социалистик мажбуриятларини бажара бориб, маҳсулотлар реализация қилиш ярим йиллик планини муддатидан олдин адо этдилар. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 8,4 процент, меҳнат унумдорлиги эса 6,6 процент кўпайган. Қишлоқ хўжалик ходимлари йилнинг биринчи ярмида барча деҳқончилик экинларини экиш планини бажарди. Пахтакорлар юбилей муносабати билан олган мажбуриятларни бажариш учун зўр ғайрат билан кураш олиб бормоқдалар. Ҳамма жойда сувчилар сони ҳар қачонгидан кўра кўпроқ ортди. Барча далаларда ғўза кундузи ҳам, кечаси ҳам суғорилмоқда.

Ғаллакорлар мўлжалланган марраларнинг бирини муваффақиятли суратда эгалладилар. Улар 18 июлда ғалла тайёрлаш халқ хўжалиги планини бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Мўл ҳосил етиштирган маккажўхорикорлар ўз мажбуриятларини бажариш учун курашнинг якунловчи босқичига қадам қўйдилар. Бир неча кундан кейин маккажўхори ўрим-йиғими қизитиб юборилади. Маккажўхорикорлар ана шу қимматли экин етиштиришни ўтган йилдагига нисбатан уч баробар кўпайтиришга ваъда берган эдилар. Улар ўз ваъдаларининг устидан чиқишга қатъий бел боғладилар. Картошка ва сабзавот етиштириш кўпайди, шаҳарларни бу маҳсулотлар билан таъминлаш яхшиланди. Давлат магазинларида теплицада етиштирилган маҳсулотларни узлуксиз сотиш аста-секин яхши йўлга қўйилмоқда. Колхоз ва совхозларда ем-хашак базасининг мустаҳкамланганлиги, наслчилик иши яхшиланганлиги натижасида чорва молларининг ҳамма турлари ва паррандалар миқдори кўпайди. Гўшт, сут, жун тайёрлаш юзасидан йилнинг биринчи ярмида олинган социалистик мажбурият ошириб бажарилди. Ем-хашак базаси мустаҳкамланмоқда.

Капитал қурилиш соҳасида ҳам анча катта силжишлар рўй берди. Пудрат ишлари ярим йиллик плани ошириб бажарилди.

Шу билан бирга бир қанча корхоналар, колхоз ва совхозлар айрим кўрсаткичлар бўйича мажбурият ва халқ хўжалиги планларини бажармадилар. Камчиликларни тугатишга ёрдам берадиган конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди.

Тошкент областининг меҳнаткашлари беш йилликнинг белгиловчи йилида олинган юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажарадилар ҳамда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини янги меҳнат зафарлари билан нишонлайдилар. (Қарсаклар).

Депутат А. ЙЎЛДОШЕВ нутқи

Марҳамат район партия комитетининг биринчи секретари

Андижон областининг меҳнаткашлари саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ярим йиллик планини 105 процент бажардилар. Ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 9 процент, меҳнат унумдорлиги эса 6,3 процент кўпайди.

Областдаги колхоз ва совхозларнинг коллективлари сув танқислиги орқасида рўй берган қийинчиликларни зўр ғайрат билан бартараф қилмоқдалар. Чорвадорлар гўшт, сут, жун, пилла, мўйна ва чарм-кўн тайёрлаш ярим йиллик планини ошириб бажардилар.

Марҳамат районининг меҳнаткашлари ҳам бу муваффақиятларга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бу районда ўтган уч йил мобайнида саноат ишлаб чиқариш ҳажми икки баравар, капитал қурилиш ҳажми эса қарийб уч баравар ортди. Шу давр ичида пландан ташқари 15 минг тонна пахта топширилди. Чорвачилик хўжаликнинг сердаромад тармоғига айланиб қолди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳам муваффақиятли суратда ҳал этилмоқда.

Ўтган етти ой мобайнида эришилган муваффақиятлар райондинг ўз зиммасига олган мажбуриятлари бажарилаётганлигини исбот қилади. Саноат корхоналари меҳнат унумдорлигини 24 процент оширдилар, бинокорлар ўтган йилдагига нисбатан 15 процент кўпроқ маблағни ўзлаштирдилар. Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планлари ошириб бажарилди, сут соғиш, давлатга топширилаётган чорва мол туёғи анча кўпайди. Чорва қишлови учун озуқа тайёрлаш муваффақиятли суратда давом этмоқда. Давлатга дон сотиш беш йиллик плани ҳозирнинг ўзидаёқ бажарилди.

Район пахтакорлари ҳар гектар ердан 36 центнердан пахта етиштириш ва жами 45 минг тонна пахта тайёрлашга аҳд қилдилар.

Андижон областининг меҳнаткашлари партия ташкилоти раҳбарлигида давлатга 600 минг тонна пахта, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини кўп миқдорда топшириш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарадилар, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейини янги меҳнат зафарлари билан кутиб оладилар. (Қарсаклар).

Депутат З. ТОШЕВА нутқи

Қарши районидаги Энгельс номли колхознинг бригада бошлиғи.

Совет Ўзбекистони ва унинг Коммунистик партиясининг олтин юбилейига тайёргарлик ишлари ҳал қилувчи босқичга кирди. Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессиясида юбилей шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала алоҳида муҳокама қилинаётганлиги ғоят қувончли бир ҳолдир.

Сизларга зўр қувонч ва фахрланиш ҳис-туйғуси билан шуни маълум қилмоқчиманки, Қашқадарёнинг қадимги ва ҳамиша навқирон диёрида бепоён мамлакатимизнинг ҳамма ерида бўлганидек кишиларнинг битмас-туганмас меҳнат активлиги жўш урмоқда.

Қашқадарё областининг саноати буюмларнинг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш биринчи ярим йиллик топшириқларини ошириб бажарди. Пландан ташқари кўп миқдорда газ, нефть, электр энергия, гўшт, сут, ёғ, консервалар, ун ва бошқа маҳсулотлар етиштирилди. Давлатга пилла, қоракўл тери, тухум ва картошка сотиш йиллик планлари ошириб бажарилди. Область меҳнаткашлари Қашқадарёнинг 400 минг тонна пахтаси учун сабот-матонат билан кураш олиб бормоқдалар.

Мен ишлаётган Энгельс номли колхоз уч йил ичида давлатга 9423 тонна пахта сотиб, машинада пахта териш планини 144 процент қилиб бажарди.

Бир қанча масалаларни ҳал этишда республика ташкилотлари бизга ёрдам кўрсатишларини илтимос қилмоқчиман. Қарши канали яқинида жойлашган хўжаликларда ёпиқ дренажлар қуриш тўғрисидаги масалани тезроқ ҳал қилиш лозим. Шунингдек Таллимаржон сув омбори қурилишини ҳам тезлатмоқ керак. Бу эса магистрал канал бўйлаб сувни узлуксиз етказиб беришни таъминлаган бўлур эди.

Ҳеч шубҳа йўқки, область меҳнаткашлари Ватан олдидаги ўз мажбуриятларини шараф билан бажарадилар, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оладилар. (Қарсаклар).

Депутат В. Н. ПЕТРОВ нутқи

Бухоро область партия комитетининг иккинчи секретари

Бухоро областининг меҳнаткашлари шонли байрам — республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига баланд руҳ билан ҳозирлик кўрмоқдалар.

Область саноат корхоналари маҳсулотни реализация қилиш етти ойлик планини 26 июнда муддатидан илгари бажардилар. Пландан ташқари 13 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича биринчи ярим йиллик план 102 процент қилиб бажарилди. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати анча яхшиланди.

Область партия ташкилоти, меҳнаткашлар депутатлари Советлари, қишлоқ хўжалик органлари деҳқончилик ва чорвачиликни янада ривожлантириш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилмоқдалар. Пилла ва қоракўл тери тайёрлаш йиллик планлари ниҳоясига етди, гўшт тайёрлаш 6 ойлик топшириғи 124,7 процент, сут тайёрлаш 112,6 процент, тухум тайёрлаш 122,5 процент ва жун тайёрлаш 103 процент қилиб бажарилди. Қорамоллар туёғи кўпайди, унинг маҳсулдорлиги ошди.

Партия XXIV съездининг тарихий қарорлари областимиз олдида улуғвор истиқболларни очиб берди. Ҳозирги вақтда Навоий цемент заводи ва электр химия комбинати, Бухоро ип газлама комбинатининг иккинчи навбати сингари индустрия гигантлари барпо қилинмоқда. Олтин чиқарадиган завод, Навоий ГРЭСи ва химия комбинатининг қуввати ошмоқда. Аму — Бухоро машина канали иккинчи навбатининг қурилиши биз учун ғоят катта аҳамиятга эга.

Бизнинг ишимизда камчиликлар ҳам мавжуд. Айрим саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари давлат планларини бажармаётирлар, ишда бракка йўл қўймоқдалар. Деҳқонларимиз мамлакат олдида катта қарздор бўлиб қолмоқдалар.

Колхоз ва совхозларимиз далаларида 500 минг тонна Бухоро пахтасини етиштириш, 93 минг тонна дон ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини тайёрлаш учун қизғин кураш бормоқда.

Область меҳнаткашлари партия XXIV съездининг тарихий қарорларини, беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили топшириқларини бажариш учун куч-қувватларини аямайдилар, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейини муносиб кутиб оладилар. (Қарсаклар).

Депутат Т. ТЎРАБОЕВА нутқи

Намангандаги 2-тикувчилик фабрикасининг моторист-тикувчиси

Наманган областининг меҳнаткашлари республика ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар.

Мен меҳнат қилаётган Крупская номли 2-тикувчилик фабрикаси областдаги илғор корхоналарнинг биридир. Мен бошлиқ бригада болалар учун кийим-кечак тикмоқда. Кичкинтойлар учун мўлжалланган маҳсулотимиз бежирим ва сифатли бўлиши учун ҳаракат қилмоқдамиз. Бригада шу кунларда сентябрь ойи ҳисобига маҳсулот тайёрламоқда. Бригада аъзоларидан тўрт киши ўнинчи беш йиллик ҳисобига, ўн киши эса 1975 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Фабрика ярим йиллик планни 112,8 процент бажарди ва планга қўшимча равишда 175 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Ўтган ярим йил ичида 42 техника янгилиги ва 6 та янги модель ўзлаштирилди. Бу эса маҳсулотнинг таннархини анча камайтириш ва 63 минг сўм фойда олиш имконини берди.

Биз меҳнатимизга юксак баҳо берилганлигидан, партия ва ҳукуматнинг биз, ишчилар тўғрисида қилаётган ғамхўрлигидан ғоят миннатдормиз. Бу — тўққизинчи беш йилликнинг қолган даврида янги меҳнат зафарларига илҳомлантиради.

Менинг бир таклифим бор. Ҳозирги вақтда Наманганда 3 та тикувчилик корхонаси ишлаб турибди. Бу корхоналар тез орада йириклаштирилса керак. Аммо шаҳарда тикувчилик иши мутахассислари тайёрлайдиган битта ҳам ўқув юрти йўқ. Ҳунар-техника билим юртларимиздан бирида ана шу кадрларни тайёрлаш пайти келди. (Қарсаклар).

Депутат Э. Т. ШАЙХОВ нутқи

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри

Республикамизнинг пахта далаларида юбилей йилида камида 5 миллион тонна пахта етиштириш учун қизғин кураш бормоқда. Қишлоқ меҳнаткашлари табиатнинг стихияли кучларини енгиш, сув танқислигига барҳам бериш учун зўр уюшқоқлик, ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар, дала ишларининг сифатини юксак даражага кўтармоқдалар.

Ғўза тупларининг ўтган йилдагига нисбатан қалинроқ бўлишига ва қаторлардаги ўсимликларнинг тенг жойлаштирилишига эришилди. Қисқа вақт ичида кўпгина каналлар қурилди, мавжуд суғориш шохобчаларига бетон ётқизиш ишлари жадаллаштирилди, қўшимча насос установкалари ишга туширилди. Кўпгина колхоз ва совхозларда вертикал қудуқлар қурилди ва қурилмоқда.

Терим мавсуми бошланишига бир ойдан кам вақт қолди. Пахта териш машиналарининг 70 процентидан кўпи тахт қилиб қўйилди, экипажларни малакали механик-ҳайдовчилар билан таъминлаш чоралари кўрилмоқда. Қорақалпоғистон, Хоразм ва Фарғона областларидаги хўжаликлар бу соҳада орқада қолмоқда. Пахта териш машиналарига керакли запас қисмлар айрим турларининг етишмаётганлиги ремонт ишлари суст олиб борилаётганлигининг сабабларидан биридир. «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси ўз ишидаги нуқсонларга барҳам бериши лозим.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш тадбирлари амалга оширилмоқда, хўжаликлараро кооперация кенгайтирилмоқда. Моддий-техника ресурсларини, озуқаларни мақсадга мувофиқ ажратиб бериш, чорвачилик биноларини қурилишини тартибга солиш ва бинолар қуриш ҳамда яйловларни барпо этиш учун ер ажратиб бериш тўғрисида ғамхўрлик қилиш керак.

Республика колхозларида уй-жой, мактаб, болалар боғчалари ва социал ҳамда маданий-маиший эҳтиёжларга хизмат қиладиган бошқа объектлар қурилиши кенгайтириб юборилди. Аммо уй-жой қурилиши билан шуғулланадиган қишлоқ кооперативлари шу пайтгача ташкил этилган эмас. Республика Госстройи қишлоқ қурилиши учун уй-жойларнинг арзонга тушадиган лойиҳаларини шу йилнинг ўзидаёқ қараб чиқиши лозим.

Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. (Қарсаклар).

Депутат Э. ИСЛОМОВ нутқи

Жиззах область ижроия комитетининг раиси

Жиззах областининг меҳнаткашлари партия билан ҳукуматнинг тинмай қилаётган ғамхўрлигига жавобан зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар ва маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамда уни реализация қилиш ҳажми бўйича ярим йиллик планни муддатидан олдин бажардилар. Саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг иккинчи кварталдаги социалистик мусобақаси якунларига кўра, областимиз кўчма Қизил байроқ ва биринчи даражали диплом билан мукофотланди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг барча турлари бўйича ҳам ярим йиллик план ошириб бажарилди.

Лекин, область экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда камчиликлар бор. Химия заводида, янги қурилаётган ун комбинатида лойиҳа қувватлари суст ўзлаштирилмоқда. Планларни бажармаётган, маҳсулот сифатини яхшилаш билан астойдил шуғулланмаётган корхоналар бор.

Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 27-қурилиш тресги, «Голодностепстрой»га қарашли «Обручевосовхозстрой» тресги ва бошқа қурилиш-монтаж ташкилотлари топшириқларини ҳамда мажбуриятларини бажара олмадилар. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг резервларидан ҳам тўлиқ фойдаланилмаётир.

Область колхозлари ва совхозларида мўл пахта ҳосили етиштириш учун қизғин кураш олиб борилмоқда. Сувни тежаб-тергаб сарфлаш, ўғитлардан рационал фойдаланиш, илғор агротехникани моҳирона қўллаш мўл пахта ҳосили етиштиришнинг асосий омилидир.

Область меҳнатчилари йилнинг иккинчи ярмида катта ва масъулиятли вазифаларни ҳал этишлари керак. Бу область партия ташкилотидан, область ижроия комитетидан ва барча меҳнаткашлардан катта куч-ғайрат сарфлашни, ички резервларни сафарбар этишни талаб қилади. Республика ташкилотлари алоқа ишини яхшилашда, уй-жой қурилишини кучайтиришда, саноат базасини ривожлантиришда ва бошқа масалаларда ёрдам беришлари зарур.

Ёш Жиззах областининг меҳнатчилари фидокорона меҳнатлари билан республика ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейига тайёргарлик кўришга муносиб ҳисса қўшадилар. (Қарсаклар).

Депутат А. А. ЮРИЦ нутқи

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани кенг авж олдирмоқдалар. Йилнинг биринчи ярмида саноат маҳсулотини реализация қилиш плани 106,5 процент бажарилди. Маҳсулот ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 12,5 процент кўпайди, ишлаб турган ҳар бир ходимнинг меҳнат самараси эса 15,2 процент ортди. Маҳсулот сифати анча яхшиланди, саноат маҳсулотларининг 22 хили давлат сифат белгисини олишга сазовор бўлди.

Автоном республика қишлоқ хўжалик ходимлари бу йил катта қийинчиликларга дуч келдилар. Сув танқислиги ернинг шўрини ювишни, шолипояларга сув тўлдириб қўйишни, ғўза ва бошқа деҳқончилик экинлари ўсиш даврида суғоришни ғоят кечиктириб юборди, дўл ва сел неча минглаб гектар майдондаги ғўзани нобуд қилди ёки унга катта зарар етказди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР ҳукумати катта ёрдам берганлиги туфайли, автоном республика меҳнаткашларининг фидокорона меҳнати натижасида қийинчиликлар асосан бартараф қилинди. Деҳқонларимиз ҳозирги вақтда мўл ҳосил етиштиришга ҳаракат қилмоқдалар. Деҳқонларимиз 340 минг тонна пахта, 138 минг тонна шоли, 68 минг тонна сабзавот ва қовун-тарвуз етиштириш мажбуриятини олган. Бу мажбуриятнинг бажарилишига шак-шубҳа йўқ.

Чорвадорлар мол қишловини кўнгилдагидек ўтказдилар, мол туёғини ва унинг маҳсулдорлигини оширдилар. Гўшт, сут, тухум ва жун тайёрлаш юзасидан берилган ярим йиллик топшириқлар ошириб бажарилди.

Бизда ишлаб чиқарувчи кучларнинг ривожланишига халақит бераётган нуқсонлар ҳам бор. Саноат корхоналарида, қурилишда ва қишлоқ хўжалигида қўл меҳнати ҳали ҳам кўп сарф қилинмоқда. Бир қанча корхоналар ва қурилишларда механизациялаш суст жорий қилинмоқда. Пахтанинг ярмидан кўпи ҳали ҳам қўл билан териб олинмоқда. Биз халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида техника тараққиётини жадаллаштириш ва меҳнатни яхши ташкил этиш чораларини кўрмоқдамиз.

Биз мусобақани янада авж олдириб, юбилей йилини янги меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олишни ўз вазифамиз деб биламиз. (Қарсаклар).

Депутат Ч. АЛМАТОВ нутқи

Шўрчи район партия комитетининг биринчи секретари

Сурхондарё областининг ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларида, колхоз ва совхозларда социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди.

Халқ хўжалигини ривожлантиришда янги марраларга эришилди. Саноат маҳсулотини реализация қилиш олти ойлик плани 105 процент бажарилди. Кўмир қазиб чиқариш ва пахта толаси тайёрлаш юзасидан берилган топшириқ ошириб бажарилди. Асосий фондларни ишга тушириш, уй-жойларни фойдаланиш учун топшириш ва капитал маблағларни ўзлаштириш юзасидан берилган ярим йиллик топшириқ ортиғи билан бажарилди.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда қувончли натижаларга эришилди: йилнинг биринчи ярмида гўшт, сут, тухум, қоракўл тери ва пилла тайёрлаш планлари ошириб бажарилди.

Бизнинг районимизда уч йил мобайнида планда белгиланган 217 минг тонна ўрнига 231 минг тонна пахта етиштирилди. 1973 йилда ҳар гектар ердан 38,8 центнердан «оқ олтин» олинди.

Сурхондарё областининг пахтакорлари ҳозирги вақтда 460 минг тонна «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. Шўрчи районининг деҳқонлари аввалги мажбуриятларини қайтадан кўриб чиқиб, Ватанга 90 минг тонна ўрнига 100 минг тонна пахта топшириш ва ҳар гектар ердан 43 центнер ҳосил кўтаришга аҳд қилдилар. Сув танқислиги орқасида рўй берган қийинчиликларни бартараф қилмоқ учун ғўза парваришини кучайтириш чоралари кўрилмоқда. Партия ва совет органлари, маҳаллий Советларнинг депутатлари жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор бермоқдалар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети сессиясининг қатнашчиларини ишонтириб айтамизки, Шўрчи райони ва бутун Сурхондарё областининг меҳнаткашлари беш йилликнинг белгиловчи йили давлат топшириқларини ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарадилар, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб оладилар. (Қарсаклар).

Депутат П. Х. КАН нутқи

Янгиер қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатининг директори

Янгиер корхоналари ва қурилишларининг меҳнатчилари Сирдарё области меҳнаткашлари қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Шаҳар саноат маҳсулотини реализация қилиш юзасидан шу йил олти ойи топшириғини 111,6 процент бажарди.

Қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатининг коллективи республика ва унинг Компартияси олтин юбилейини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўрмоқда. Коллектив меҳнат унумдорлиги жиҳатидан беш йилликнинг охирига режалаштирилган даражага ҳозирдаёқ етиб олди. Комбинат тўққизинчи беш йиллик тўртинчи йилининг асосий кўрсаткичларини уч йилу етти ой ичида бажариб қўйди.

Комбинатнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ишчилар, мутахассислар ва хизматчиларнинг маданий-маиший шароитларини яхшилаш тўғрисида, уларнинг малакасини ошириш ҳақида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. Янгиер марказида барча қулайликлар билан таъминланган 150 та икки квартирали коттежлар қурилди, Ховос ишчилари ва хизматчилари учун ана шундай посёлка қуришга киришилди. Ишчи ва хизматчилардан икки юздан ортиқ киши ҳар йили санаторийларга, дам олиш уйларига ва туристик сафарларга бориб келмоқдалар. Комбинат ходимларининг болалари ҳар йили каникул вақтларида Москвага, Ленинградга ва бошқа шаҳарларга борадилар.

Ҳозир комбинатда 100 ўринга мўлжалланган санаторий-профилакторий қурилиши тугай деб қолди. Бизда физкультура ва спорт билан 600 дан ортиқ ишчи ва хизматчи шуғулланмоқда.

Уч ярим йил мобайнида 720 кишига янги касблар, 810 кишига ёндош касблар ўргатилди. 41 киши олий ўқув юртларида, 76 киши техникумларда сиртдан ўқимоқда. Ёш ишчи ва хизматчилардан 125 киши эса ўрта мактабларда ўқимоқда. 400 дан зиёд киши партия ва иқтисодий таълим системасида шуғулланмоқда.

Комбинат коллективи тўққизинчи беш йиллик планини тўрт ярим йилда бажаришни мўлжалламоқда. (Қарсаклар).

Депутат В. С. СОДИҚОВ нутқи

Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министри

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев 1974 йил планини тўла ва ошириб бажариш умуман беш йиллик планни муваффақиятли туғаллаш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлади, мамлакатнинг иқтисодий потенциалини янада ўстириш, халқнинг моддий фаровонлигини ошириш ва маданий савиясини юксалтириш учун шарт-шароитларни вужудга келтиради, деб таъкидлаган эди.

Ўзбекистон озиқ-овқат саноатининг ходимлари республиканинг ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақага қўшилиб, планнигина эмас, социалистик мажбуриятларни ҳам муддатидан илгари бажаришга қатъий аҳд қилдилар. Маҳсулотни реализация қилиш олти ойлик плани 104,2 процент бажарилди. Топшириқдан ташқари 20 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот етказиб берилди. Ўсимлик мойи, консерва, нон-булка ва кондитер маҳсулотлари ҳамда бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқариш кескин суратда ортди. Меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган топшириқ 103,6 процент бажарилди. Тармоқдаги илғор ходимлардан 160 дан ортиқ киши шахсий беш йиллик планларини бажарганлигига анча бўлди.

Биз моддий-техника ва ишчи кучи ресурсларидан жадал фойдаланишнинг янги формаларини қидириб топмоқдамиз. Кейинги вақтларда ташкил этилган аграр-саноат бирлашмалари ва совхоз-заводлар бунга жавоб беради. Бундай корхоналарнинг вужудга келтирилиши қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни йил сайин кўпайтира бориш ва уларнинг сифатини яхшилаш имконини беради.

Мевазорлар ва узумзорларнинг ҳосилдорлигини доим ошириш, маҳсулотнинг таннархини камайтириш учун сермеҳнат ишларни тобора механизациялаштириш талаб этилади. Узумзорлар учун пневмооткривателлар тайёрлаш масаласини ҳал этиш пайти келди. Булар учун «Беларусь» тракторларини ажратиб бериш, янги плуглар тайёрлаш ҳақидаги, темир-бетон устунларини марказлаштирилган тарзда тайёрлаш тўғрисидаги масала устида ҳам жиддий фикр юритиш керак.

Олий Совет сессиясини ишонтириб айтамизки, саноат корхоналари ва совхозларнинг коллективлари ўз зиммаларига олган мажбуриятларини ва беш йиллик тўртинчи йили муқобил планларини шараф билан бажарадилар, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейини муносиб кутиб оладилар. (Қарсаклар).

Депутат А. А. ЖУРЛОВА нутқи

Охунбобоев номли Қўқон тикувчилик фирмасининг директори

Ватанни бой, гўзал ва қудратлироқ қилиш иштиёқи туфайли туғилган меҳнат ташаббуси — социалистик мусобақа Фарғона области меҳнаткашларига тобора юксак чўққиларни эгаллашда ёрдам бермоқда. Партия ва касаба союз ташкилоти мусобақанинг жон-тани бўлган бизнинг фирмамизда маънавий ва моддий рағбатлантириш принципларидан тобора маҳорат билан фойдаланилмоқда, ишлаб чиқариш планлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда ижобий натижаларга эришилмоқда. Маҳсулотни реализация қилиш ярим йиллик плани ошириб бажарилди, меҳнат унумдорлиги 4,2 процент ошди. Юбилей йили мажбуриятларини бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, хом ашё материалларини тежаб сарфлаш, маҳсулотнинг таннархини камайтириш ва унинг сифатини яхшилаш барча меҳнаткашларнинг жон-жаҳон иши бўлиб қолди.

Биз ишчиларнинг таклифларини чуқур ўрганиб чиққандан кейин ўз кучимиз билан янги картонаж цехи қурдик, ҳар йили 46 минг сўм маблағ тежаб қолинишини таъминладик. Янги технология линиясининг жорий этилиши 90 минг сўмга яқин маблағни тежашга имкон берди. Тошкент тўқувчиларидан Е. Губина ва Л. Казанцеваларнинг ташаббусини фабрикамиз меҳнатчилари астойдил қўллаб-қувватладилар. 309 киши 1975 йил ҳисобига, 89 киши 1976 йил ва 15 киши 1977 йил ҳисобига ишламоқда. Ишчилардан буюмларнинг 91,2 проценти фақат «аъло» сифат билан қабул қилинмоқда.

Қўқон меҳнаткашлари қишлоққа ёрдамини тобора кучайтирмоқдалар. Шаҳардаги 38 корхона сув танқислиги оқибатларини тугатишда колхозлар ва совхозларга ёрдам бермоқда.

Шаҳар ва областнинг меҳнаткашлари билан бир қаторда тикувчилик фирмасининг коллективи ҳам республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейи шарафига олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун бутун кучини сарфлайди, деб Олий Советни ишонтиришга рухсат бергайсиз. (Қарсаклар).

Депутат Р. ЭШЧОНОВ нутқи

Хоразм область ижроия комитетининг раиси

Беш йилликнинг белгиловчи йили планлари ва республика ҳамда Ўзбекистон Компартияси юбилейи шарафига олинган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилади, деб айтиш учун ҳамма асослар бор. Шу билан бирга, бизнинг ишимизда кўпгина камчиликлар ҳам борлигини эътироф этиш керак.

Областда планларини бажармаётган корхоналар бор. Етти ойлик якунларига қараганда, уч корхона 161,5 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқармаганлиги аён бўлиб қолди. Белгиланган номенклатура бўйича, буюм ва товарлар ишлаб чиқариш, шунингдек маиший хизмат миқдори ва турлари юзасидан план бажарилмади. Бир қанча корхоналарда меҳнат унумдорлигининг планлаштирилган даражасига эришилгани йўқ, тайёр маҳсулотнинг қимматлашиб кетишига йўл қўйилмоқда. Баъзи қурилиш ташкилотлари қониқарсиз ишламоқда. Бунинг натижасида планда белгиланган маблағлардан 3,9 миллион сўм ўзлаштирилмай қолди.

Пахтачиликни ривожлантиришдаги қолоқликка ҳали тамомила барҳам берилган эмас. Қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш, пахта теримига тайёрланиш суръатлари ва сифати талабга жавоб бермаяпти. Дағал хашак тайёрлаш ва сенаж бостириш суст бормоқда.

Бинобарин, эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва камчиликларни йўқотиш учун ҳали кўп иш қилиш керак. Ҳозирги вақтда ишлаб чиқаришдаги айрим участкаларнинг қолоқлигини тугатиш чоралари кўрилмоқда. Биз Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини барча меҳнат коллективлари муносиб кутиб олишларига эришишни ўз олдимизга вазифа қилиб қўйдик.

Пахтачиликни янада юксалтириш — асосий вазифамиздир. Ҳосилдорликни кўпайтириш ва экин майдонларини кенгайтириш — асосий резервдир. Суғориш ишларини ривожлантириш, химиялаштириш, комплекс механизациялаштириш, деҳқончиликнинг умумий маданиятини юксалтириш ва бунинг учун мелиорацияни яхшилаш, пахта — беда алмашлаб экишни ўзлаштириш, шунингдек фан ютуқлари ва илғор тажрибани кенг жорий қилиш — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини, хусусан дон хўжалиги ва чорвачиликни янада юксалтиришнинг асосий шартидир. (Қарсаклар).

Депутат М. М. ШОДИЕВА нутқи

Самарқанддаги «Ҳужум» пиллакашлик фабрикасининг ишчиси

Орденли Самарқанд областининг меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейига муносиб меҳнат совғалари тайёрламоқда.

Ярим йил мобайнида областда саноат маҳсулотини реализация қилиш плани 16,8 миллион сўм миқдорида ошириб бажарилди. Шу давр мобайнида меҳнат унумдорлиги ўтган йилдагига нисбатан 5,3 процент ошди. Давлатга кўпроқ миқдорда сут, гўшт, жун, қоракўл тери, ҳўл мева топширилди.

Фабрикамизда «Олтин юбилейни 12 зарбдор ой билан кутиб оламиз» деган шиор остида социалистик мусобақа авж олдирилди. Шу вақт ичида фабрика коллективи планда белгиланганига кўра 24 минг сўмлик кўп хом ипак реализация қилди.

Бу умумий муваффақиятга 1980 йил ҳисобига ишлаётган Л. Маърупова, 1978 ва 1979 йиллар ҳисобига ишлаётган Х. Усмонова, Р. Саидова, Т. Попова, М. Гариблининг ва 1976 ҳамда 1977 йиллар ҳисобига ишлаётган Н. Алиева, М. С. Макеева, А. Тўраева, Х. Акрамова, З. Қудратова ва бошқа кўп кишиларнинг катта ҳиссаси бор.

Бизга республика органларининг ёрдами керак бўлиб қолди. Чунки фабрикани реконструкция қилиш, ётоқхоналар қуриш керак.

Областимиз меҳнаткашлари янада зўр ғайрат билан ишлаб, республикамизнинг ҳамда Ўзбекистон Коммунистик партиясининг олтин юбилейини муносиб кутиб оладилар деб сессия иштирокчиларини ишонтиришга рухсат бергайсиз. (Қарсаклар).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ ҲАФТАЛИГИ

XX АСР ДЕНГИЗИ

Жанубий Сурхон сув омбори асрлар давомида сувга ташна Шеробод даштининг чанқоғини қондириш учун, у ерларга обиҳаёт етаклаб бориш, яшнаган боғ-роғларга айлантириш учун қурилган XX аср денгизларидан бири. У шу мақсадга хизмат қилади. Бугунгача қурилган сийнасига бир ярим миллиард куб метр сув сиғдира оладиган сунъий денгизларимиз ичида улкани ҳам шу. Жанубий Сурхон сув омбори ўз бағрига 800 миллион куб метр оби-ҳаёт сиғдиради. У Занг канали билан биргаликда 115.4 минг гектар ерни ўзлаштириб, деҳқончилик қилиш имконини берди. 44.6 минг гектар ерда сув танқислиги барҳам топди. Сунъий денгиз Шўрчи, Термиз, Шеробод районларида пахта ҳосилдорлигини оширибгина қолмай, бу ерларда жуда қимматли ингичка толали пахта етиштиришни янада кўпайтириш имконини туғдирди. Ҳозир бу районлар давлатга ҳар қачонгидан кўп ингичка толали пахта беряпти. Шеробод дашти бугунги кунда «оқ олтин» масканига айланди. Боғ-роғлар, замонавий посёлкалар, равон йўллар Шеробод қиёфасини бутунлай ўзгартириб юборди. Шерободнинг бугунги тараққиётида бошқармамиз коллективининг муносиб ҳиссаси бор. Бу билан биз — бунёдкорлар фахрланамиз.

Коллективимиз зиммасига Шеробод чўлига Сурхон сувини етаклаб келиш вазифаси юклатилган. Қурувчиларимиз бу вазифани бажариш йўлида бир неча йиллардан буён астойдил меҳнат қилишяпти. КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини ҳаётга тадбиқ эта бориб, ўтган йили 8 миллион сўмдан ортиқроқ иш бажардик. Бу — йиллик планга қўшимча равишда 218 минг сўмлик иш демакдир. Бунёдкорларимиз белгиловчи йилда ҳам ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишяпти. Ярим йиллик топшириқларни муддатидан илгари адо этдик. Пландагидан салкам юз минг сўмлик кўп иш бажардик. Шеробод каналининг ўнг тармоғида 14.5 километр бетон ётқизилиб, фойдаланишга топширилди. «Ўзбекистон» совхози территориясида 400 гектардан зиёд янги суғориладиган ерлар ўзлаштирилди.

Бошқармамиз ишчи, инженер-техник ходимлари резервлардан оқилона фойдаланиш, оғир ишларни техника зиммасига юклаш, қурувчиларнинг унумли меҳнати учун қулай имкониятлар яратиш, камхарж билан кўп, арзон ва сифатли иш бажаришга алоҳида эътибор беришяпти.

Коллективимиз эришаётган ютуқларда ҳар бир қурувчининг ҳиссаси катта бўляпти. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Умар Чориев бошлиқ бригада аъзолари йилнинг ўтган етти ойи давомида салкам 13 минг куб метр бетон ётқизиб, белгиланган топшириқни ошириб бажардилар. Бульдозерчи Парда Пўлатов, Холмурод Тогаев, Тўра Эшназаров, экскаваторчи Анатолий Шергунов, Хушбоқ Кенжаев, Мажид Чориев етакчилигидаги бетончилар ҳам ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан кўпчиликнинг ҳурматини қозониб келмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан бунёдкорларимиз бу йил 4 миллион 338 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажариш, Шеробод каналининг ўнг томонини 25 декабргача тўла фойдаланишга топшириш мажбуриятини олишган. Планга қўшимча 323 минг сўмлик иш бажариш кўзда тутилган. Шунингдек, 56 тонна цемент, 5 тонна арматура, 1500 квадрат-метр ҳажмда ўров материаллари ва 12 метрдан зиёд ёғоч-тахта материаллар тежаб қолинади. Йилига 25 минг сўм фойда берадиган тўртта рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилинади. Каналнинг 10 километрлик қисми барвақт бетонлаштирилади. 720 тонна цемент сақланадиган, барча ишлари механизациялашган омборхона қурилиши ҳам беками-кўст адо этилади. Бу ишларни бажариш учун барча ички резерв ва имкониятлар ишга солиниб, прогрессив иш усулларидан фойдаланилади. Шеробод канали қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи билан мусобақалашган ҳолда меҳнат қилаётган қурувчиларимиз йил бошидан буён 2 миллион 150 минг сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишлари бажаришди.

Бошқармамиз қурувчилари қутлуғ сана — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллик олтин тўйини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш ниятида қизғин меҳнат қилишяпти. Социалистик мусобақа тўлқини бутун бошқарма бўйлаб мавж урмоқда. Улар зиммага олинган социалистик мажбуриятларни ошириб бажариш учун бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан унумлироқ меҳнат қилишмоқда. Биз бундан кейин ҳам жуда катта каналларни барпо қилиш билан чўлни ўзлаштириш ва пахта ҳосилдорлигини кўтаришга имкон берадиган ҳамма тадбирларни кўраверамиз. XX аср дарёлари ва денгизларини қуришда давом этаверамиз.

А. ТЎРАҚУЛОВ,
Жанубий Сурхон сув омбори қурилиш-монтаж бошқармаси бошлиғи.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — «Старшеклассник» программаси. 19.35 — «Ахборот». 19.50 — «Маочиларнинг Европада хавфсизликни таъминлашга қарши кураши». 20.10 — Ўн минут музика. 20.20 — Ёзувчи ва замон. 20.50 — «Ахборот». 20.10 — **«Дўстлар маслаҳати — олтиндан қиммат»** (пахтакорлар учун). 21.25 — Танбур тароналари. 22.00 — МОСКВА. «Бақт». 22.30 — ТОШКЕНТ. **«Инсонни ардоқланг»** (бадиий фильмнинг 1-серияси). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. «Тим Талер» (телевизион спектакль, 2-қисм). 12.00 — Концерт. 19.00 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. Ҳужжатли кино экрани. 22.30 — МОСКВА. 23.35 — Рангли телевидение. Чим устида хоккей. **«Динамо» (Олмаота) — «Волга» (Ульяновск).** УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар. 19.15 — Концерт. 19.35 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Эълонлар. 20.20 — Тошкент телепрограммаси. «Шиоримиз сифат». 20.50 — «Якорь майдони» (телеспектаклнинг 2-қисми).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қайтиш йўқ — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Шимолий флот юнгаси — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 14.00, 16.00, 21.30).

Угай она — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Булутлар ортида осмон — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 20.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Шимолий флот юнгаси — «ФЕСТИВАЛЬ».

НАВОИЙ НОМИДАГИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
11 АВГУСТДА
ЯНГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

11/VIII да — ДИЛОРОМ.
13/VIII да — СЕВГИ ТУМОРИ.
14/VIII да — ФЛОРИЯ ТОСКА.
15/VIII да — ОЙЖАМОЛ.
16/VIII да — ТРАВИАТА.
17/VIII да — «КАРМЕН СЮИТА» ва «ОЙИМҚИЗ ВА БЕЗОРИ».
18/VIII да — КАРМЕН.
20/VIII да — ЖИЗЕЛЬ.

Спектакллар кеч соат 7 яримда бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

САРИОҒОЧ 30-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1974-1975 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

3 класс тракторчи-машинист, қишлоқ хўжалик экинларини суғориш бўйича машинист, слесарь ихтисоси билан 3 класс шофёрлари; бульдозер, скрейпер ва грейдер машинисти, узумчи-боғбон (ўқиш муддати — бир йил);

ҳаваскор шофёр ихтисоси билан кенг профилдаги тракторчи-машинист, тракторлар, комбайнлар, автомашиналар ва қишлоқ хўжалик машиналари ремонти, бўйича слесарь, дурадгор, ошпаз (ўқиш муддати — икки йил).

Икки йиллик ўқишга 15 ва ундан катта ёшдаги 8-синф ҳажмида маълумотлилар; бир йиллик ўқишга 16 ва ундан катта ёшдаги 7 ва ундан юқори синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА КЕЧКИ МАКТАБ МАВЖУД.

ЎҚУВЧИЛАР ДАВЛАТ ТАЪМИНОТИДА БЎЛАДИЛАР.

Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни адо этиб қайтганлар ва ўрта маълумотлилар учун саккиз ойлик курслар ташкил қилинади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганларга иш стажисиз техникумларга кириб ўқиш учун йўлланма берилади.

Кирувчилар: директор номига ёзилган ариза, автобиография, турар жойидан справка, оилавий аҳволи тўғрисида справка, сўнгги иш (ўқиш) жойидан характеристика, 3х4 см катталикдаги 6 дона фотосуратларни топширадилар.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт ва маълумоти тўғрисидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Чимкент область, Сариоғоч шаҳри («Тошкент—Сариоғоч» автобуси, «Тошкент — Ченгельди» пригородний проездининг «Сариоғоч» бекати).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН ДЎСТЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАГАН ШАРТНОМА

ДЕҲЛИ, 6 август. (ТАСС). 9 августда СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланган кунга уч йил тўлади. Шу муносабат билан Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи Индира Ганди ТАСС ва совет телевидениеси мухбирлари билан суҳбат қилди.

Ҳиндистонни Совет Иттифоқи билан, деди И. Ганди, қадимий дўстлик боғлайди. Сизнинг 1917 йилдаги улуғ революциянгиз мутафаккирларимизни, шунингдек Ҳиндистондаги ва бутун дунёдаги сиёсий жиҳатдан етук барча кишиларни илҳомлантирди. Сизларнинг раҳбарларингиз мустамлакачиликка қарши, сиёсий озодлик йўлидаги ҳаракатимизни қўллаб-қувватладилар. Бунинг натижасида ҳар икки мамлакат мустамлакачиликка, ирқчиликка, тенгсизликнинг ҳамма формаларига қарши биргаликда курашди, тинчлик учун курашди ва курашмоқдалар. Бу — Ҳиндистон—Совет дўстлиги таяниб турган негиздир.

Ҳиндистон — Совет шартномаси олға қараб қўйилган қадам бўлди. Бунинг боиси шуки, шартнома дўстлигимизни мустаҳкамлаб, уни бутун дунёга намойиш қилибгина қолмай, бир-биримиз билан маҳкам ҳамкорликда келгусида амал қилишимиз мумкин бўлган йўналишни ҳам белгилаб берди. Биз бундай ҳамкорлик ҳар икки мамлакатга наф келтиради ва тинчлик ишига хизмат қилади, деб ҳисоблаймиз.

И. Ганди сўзини давом эттириб, бундай деди: биз КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневдан астойдил миннатдормиз ва Ҳиндистонда уни ғоят самимий кутиб олганликлари сизларга маълум. Биз уни раҳбар сифатида иззат-ҳурмат қиламиз ва Европада кескинликни юмшатиш ва бошқа халқаро проблемаларни ҳал этишга қўшаётган жуда катта ҳиссасини ғоят қадрлаймиз. Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити Ҳиндистон — Совет дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлди.

Биз жуда катта қийинчилик ва машаққатларни енгиб, ўз мамлакатининг қудратини мустаҳкамлаган совет халқини астойдил ҳурмат қиламиз. Биз совет халқининг фан, техника соҳасида, санъат ва маданият соҳасида эришган муваффақиятларидан хурсандмиз. Бизнинг дўстлигимиз янада мустаҳкам дўстлик бўлиб қолишини истаймиз.

Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи суҳбатнинг охирида қуйидагиларни айтди: Совет Иттифоқига қилган сафарларим менда жуда кучли таассурот қолдирган. Мен Совет Иттифоқига боришимдан анча илгариёқ бу мамлакатда хотин-қизларнинг камол топиши ва мамлакат қурилишида иштирок қилиши учун имкониятлар яратиб берилганлигини билиб, хурсанд бўлган эдим. Мен бутун совет халқига, хусусан хотин-қизлар ва болаларга салом топширишни истайман. Келажак ва бутун дунёдаги тинчлик шулар қўлидадир.

ҚУВНОҚ КИШИЛАР ДИЁРИ

ЛОНДОН, 5 август. (ТАСС). Журналист Дэвид Тендлер Тошкент, Бухоро ва Самарқандни томоша қилгандан кейин Англия журнали саҳифаларида босилган мақоласида Ўзбекистонни қувноқ кишилар яшаётган ажойиб меҳмондўст ўлка деб атади.

У Совет республикасига сафари тўғрисида ҳикоя қилиб, гўзал Тошкентнинг мафтуни бўлганлигини ёзади. Тошкент «1966 йилги зилзиладан кейин бутун Совет Иттифоқидан келган бинокорларнинг ёрдами билан ҳақиқатан ҳам янгидан қурилди». «Бинолардан кўпи ўзбек халқининг традицион услубида миллий руҳда қурилган бўлса ҳам, лекин замонавий бинолардир», деб ёзади Тендлер.

У Самарқанд «тарихий ёдгорликларга ғоят бой ва жуда ям-яшил шаҳардир», деб ёзади ва «Самарқанддаги қадимий бинолар замонлар ўтиб ҳали ҳам ўзининг гўзаллиги ва улуғворлигини йўқотган эмас», шаҳар маъмурлари бу биноларнинг авайлаб сақланишига эътибор бермоқдалар, деб таъкидлайди.

Мақолада Ўзбекистоннинг тарихи тўғрисида, халқнинг маданияти ва ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилинади. Жумладан, автор республикада аёлларни камситиш, хўрлаш йўқотилганлигини, Ўзбекистоннинг барча гражданлари тенг ҳуқуқ ва барча имкониятларга эга эканлигини уқтириб ўтади.

Мақоланинг охирида республика Ўзбекистонда Совет ҳокимияти ўрнатилганлигининг 50 йиллигига тайёрланаётганлиги тўғрисида гапирилади. «Бу юбилей Ўзбекистон саховатли аҳолиси учун катта воқеа бўлади», деб ёзади мақоласининг охирида Д. Тендлер.

ПОРТУГАЛИЯ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

ЛИССАБОН, 5 август. (ТАСС). Бу ерда Португалия ҳукуматининг баёноти эълон қилинди. Баёнотда Португалия Гвинея — Бисау республикасини мустақил давлат деб тан олишга, ҳокимиятни дарҳол топшириш ва унинг БМТ аъзолигига қабул қилиш тўғрисидаги илтимосини қўллаб-қувватлашга тайёр эканлиги айтилади. Португалия ҳукумати, шунингдек, Кўкбурун ороллари халқларининг мустақиллик ҳуқуқини ҳам эътироф этади ва БМТнинг шу масала хусусидаги масаласини бажаришга тайёрдир. Баёнотда яна айтиладики, Португалия Ангола билан Мозамбикнинг мустақиллик ҳуқуқини эътироф этган ҳолда яқин орада шу территориядаги озодлик ҳаракатлари билан алоқа боғлайди. Сан-Томе ва Принсипи оролларининг мустақиллик ҳуқуқи ҳам тан олинади.

Португалия ҳукумати шу территорияларнинг бирлиги ва яхлитлигини тўла гарантиялаш ҳамда уларнинг суверенитетига бўладиган ҳар қандай қасдларга қарши курашиш масъулиятини ўз зиммасига олди.

«СССРНИНГ МУСТАҲКАМ, ПРИНЦИПИАЛ ПОЗИЦИЯСИ»

БАЙРУТ, 5 август. (ТАСС). Араб матбуоти Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат бошчилигидаги шу ташкилот делегациясининг Москва сафарига катта эътибор бермоқда.

Байрутда чиқадиган «Ал-Байроқ» газетаси қуйидагиларни ёзади: «Москвада олиб борилган музокаралар Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракатининг халқаро майдонда эришган жуда муҳим ютуғи бўлди». Совет Иттифоқи Москвада Фаластин озодлик ташкилотининг ваколатхонасини очишга розилик билдирди, бу ташкилотнинг Женевада ўтказилаётган сулҳ конференциясида бу конференциянинг бошқа иштирокчилари билан ҳуқуқий жиҳатдан тенг асосда қатнашувини қўллаб-қувватлаётганлигини изҳор қилди. Буларнинг ҳаммаси, деб таъкидлайди «Ал-Байроқ» газетаси, Совет Иттифоқи Фаластин озодлик ташкилотини кенг кўламда қўллаб-қувватлаётганлигини исбот қилади.

«Фаластин Ас-Саура» газетаси қуйидагиларни уқтириб ўтади: «Совет Иттифоқи шарқ халқларининг ва араб миллий озодлик ҳаракатининг ўз ерларини озод қилиш учун, ўз миллий мустақиллигини сақлаш ва мустаҳкамлаш учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлаб, мустаҳкам, принципиал позицияда турибди».

Фарғона областининг тоғлик районидаги «Избосар» болалар туристик лагери ўқувчиларнинг севимли манзилгоҳига айланган. Бу йилги мавсумда қарийб 600 дан зиёд ўғил-қизнинг лагерь қўйнида дам олиши кўзда тутилган. Суратда: бир гуруҳ ёшлар кўп кунлик сафар чоғида. Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ).

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

ХОРАЗМ

Дам олиш зонаси

Область маркази Урганч йилдан-йилга обод бўляпти. Кейинги йилларда Шовот ва Қирғизёп каналлари соҳилида кўпгина жамоат бинолари, кўп қаватли уй-жойлар қад кўтарди. Советлар уйи, пионерлар саройи, музикали драма ва комедия театри шаҳар ҳуснига ҳусн қўшиб юборди.

Шу кунларда Шовот каналининг ўнг қирғоғидаги ўттиз гектарлик майдонда дам олиш зонаси бунёд этилмоқда. Маданият ва истироҳат боғи, 8 та хиёбон, 4 та фонтан, стадион барпо этилади, чўмилиш жойлари тузатилади. Прокат пунктидан моторли ва эшкакли қайиқларни, спорт кийимлари ва асбобларини ижарага олиш мумкин. Кафе ва чойхоналар, маданий-маиший тармоқлар дам олувчилар хизматида бўлади.

Тани соғлик—туман бойлик

Шаҳар истироҳат боғида саломатлик кечаси ўтказилди. Кеча қатнашчилари шифокорларнинг суҳбатларини зўр эътибор билан тингладилар. Область соғлиқни сақлаш бўлими бошлиғи, медицина фанлари доктори О. Абдуллаев, республикада хизмат кўрсатган врач Т. Кузнецова ва бошқаларнинг чиқишлари мароқли бўлиб, кеча қатнашчиларида яхши таассурот қолдирди. Кеча республикамизнинг олтин тўйига бағишланди.

Йиғим-терим олдидан

Пахта йиғим-терими олдидан областда энг яхши дала шийпонлари кўрик-конкурсини ўтказишга қарор қилинди. Кўрик-конкурс ўтказиш бўйича комиссия ва низом тасдиқланди, мукофотлар белгиланди.

Ғолибларни рағбатлантиришда дала шийпонларининг жиҳозланиши, ускуналаниши, маданий-маиший, эстетик ва санитария-гигиена талабларига қай даражада жавоб бериши ҳисобга олинади.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

Андижонлик спортчилар Замира Ахтямова билан Светлана Ўлмасова кейинги пайтларда Бутуниттифоқ мусобақаларида муваффақиятли қатнашиб, кўпчиликка танилиб қолдилар.

Яқинда Москвада мамлакат чемпионати ўтказилган эди. Унда З. Ахтямова 1500 метрга югуришда бронза медаль олган бўлса, С. Ўлмасова 3 минг метрга югуришда маррага саккизинчи бўлиб келган эди. Ўтган куни Харьков шаҳрида «Советский спорт» газетаси совринн учун ўтказилган ёшлар мусобақасида улар яна муваффақиятга эришдилар. Замира бир ярим километрни 4 минуту 26 секундда ўтиб, биринчи ўринни олди, 800 метрга югуришда эса тўртинчи бўлди. С. Ўлмасова уч километрлик масофада ғалаба қилди. Хуллас, Москва ва Харьковдан қизлар қўш олтин ва бир бронза медаль олиб қайтдилар.

ЧАВАНДОЗЛИК

СССР чемпионатида ғалабага эришган Ўзбекистон суворийлари ичида спорт мастери Искандар Йўлдошев яна томошабинлар олқишига сазовор бўлди. У кичик ёшдаги отларда ўтказилган уч курашда ҳам муваффақиятли қатнашди: Сюрприз лақабли отда дала синовлари вақтида кўпгина таниқли чавандозларни орқада қолдириб, маррага биринчи бўлиб келди. Чемпионат натижаларига кўра И. Йўлдошев билан В. Дворянинов мамлакат терма командасига киритилди.

ФУТБОЛ

«А» класс иккинчи лига командалари навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. Зона пешқадами «Олға» (Фрунзе) командаси хоразмлик футболчиларни 1:0 ҳисобида ютди. Ўзбекистон командалари иштирокидаги бошқа учрашувлар қуйидагича тугади: «Янгиер» — «Амударё» (Чоржўй) — 4:0, «Нефтяник» — «Олатов» — 2:1, «Шахтер» — «Труд» (Жиззах) — 2:1, «Андижанец» — «Металлург» — 2:0, «Трактор» — «Спартак» (Термиз) — 4:2.

* * *

Зарбдор комсомол қурилишларининг учинчи спартакиадаси Қарши шаҳрида тантанали суратда очилди. Программадаги дастлабки тур футбол мусобақалари бўлиб, унда кескин курашлардан сўнг «Каршистрой» командаси ғалабага эришди.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

«ОҚ ЎЛИМ»

Ўттиз беш ёшлик Жузеппе Караньяно Моттел шаҳридаги «Комел» корхоналарида бир неча йиллардан буён монтажчилик қилиб келарди. Бу шаҳар Италиянинг жанубий қисмига жойлашган. Жузеппе яқинда маҳаллий госпиталда «оқ ўлим» топди. (Италияда бирор корхонада бахтсиз воқеадан сўнг ҳалок бўлганларни шундай деб аташади).

Караньянони дафн этиш маросимида «Комел» корхоналарида ишловчи жуда кўп ишчилар иштирок этишди. Машинасозлар касаба союзларининг байроқлари билан ўралган тобутни ишчилар мотамсаро сукут сақлаб шаҳар кўчаларидан олиб ўтдилар. Мотам юриши меҳнат аҳли тақдири билан мутлақо қизиқмайдиган корхона эгаларининг жиноятқорона қилмишларига қарши катта қаршилик кўрсатиш намойишига айланиб кетди.

«Бахтсиз воқеадан сўнг ўлим топиш бизнинг корхоналаримизда одат тусига кириб қолган,— деди «Унита» газетасининг мухбирига марҳумнинг укаси, шу корхонанинг ишчиси Франческо Караньяно. — Бу ерда ишловчиларнинг ҳаммасини ҳам бирор фалокат ҳар маҳал кутиб тургандек туюлади. Чунки, бизнинг кўпчилик иш жойларимизда хавфсизликни таъминловчи чора-тадбирлар мутлақо кўрилмайди».

Караньяно фожиаси «Комел» корхоналарида ишловчи жуда кўп ишчилар ҳамда оилаларнинг бошига тушиши мумкин бўлган бахтсиз ҳодисадир, кейинги ўн икки йил ичида корхона цехларида 300 дан ортиқ ишчи ана шундай ўлим топди. Юз мингга яқин киши майиб бўлди, соғлигини йўқотди. Бундай бахтсиз ҳодисалар фақат «Комел» корхоналаридагина юз бераётганича йўқ. Бундай фожиалар мамлакатнинг жуда кўп корхоналарида тез-тез учраб туради».

«Джорни» журналининг ёзишига қараганда, Италия ишлаб чиқариш травматизми жиҳатидан капиталистик мамлакатлар ичида биринчи ўринни эгаллаб келмоқда. Бу ерда ҳар юз минг ишчидан 45 киши ишчилар хавфсизлиги таъминланмаганлиги туфайли ҳалок бўлиб туради. Қурилишларда ҳар юз минг бинокордан 80 киши бахтсиз ҳодисадан ўлим топаётир.

Урушдан кейинги йилларда деб таъкидлайди «Джорни» журнали, Италия корхоналарида юз мингдан ортиқ эркак, аёл ва болалар ҳалок бўлган. Заводлар, қурилишлар гўё «эълон қилинмаган уруш» майдонига ўхшаб кетади. Чунки, бу ерларда ҳар куни ва ҳар соатда кишилар майиб бўлиб қолмоқдалар ва ўлмоқдалар. Буларнинг ҳаммасига корхоналардаги ишчилар меҳнатининг муҳофаза қилинмаётганлиги, ускуналарнинг эскириб кетганлиги, ишлаб чиқариш нормасининг беқиёс кўпайтириб юборилаётганлиги сабаб бўлаётир. Бундай бахтсиз ҳодисаларнинг бошқа асосий сабаби ҳам бор. Бу — ишлаб чиқаришнинг капиталистик усулидир. Бунда хўжайинларнинг кўпроқ фойда кўришлари учун меҳнаткашларнинг барча манфаатлари оёқ ости қилинади, ишчиларнинг саломатлиги ва ҳаёти эса сариқ чақага ҳам олинмайди.

Н. СЕРГЕЕВ.
(АПН).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 336249 дан 336258 гача

Р. 02597. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 184.